



Atınada yeni bir hükümet kuruldu

Bir beyanname neşredildi

Yeni hükümetin başına Epirde mütareke akteden Yunan Generali geçti

Dün akşamki Radyo gazetesinden:

Alman kaynaklarından verilen haberlere göre, Atınada yeni bir Yunan hükümeti kurulmuştur.

Yeni hükümet, Alman ordusile mütareke akteden Epir cephesindeki Yunan kuvvetlerinin kumandanı tarafından teşkil edilmiştir.

Kumandan, yeni hükümetin tek tek münasebetile neşrettiği beyanname, mütarekenin aktene âmî olan sebeblerin, yeni hükümetin kurulmasında da âmî olduklarını zımnen anlatmaktadır.

İNGİLİZ

Matbuatında TENKİDLER

Taymis kabinde bazı değişiklikler yapılmasını ileri sürüyor

Yunanistandaki muharebelere alınan dersler

Londra, 30 (A.A.) — Daily Mail gazetesi Yunanistan muharebelerinden şu dersleri çıkarmaktadır:

1 — Kâfi derecede tayyare ve (Devamı 3 üncü sayfada)

Amerikada harb cereyanı gittikçe kuvvetleniyor

Amerikan filosu Atlantik ve Pasifikte kontrol sahasını genişletti

Newyork, 30 (A.A.) — Newyorkta çıkan P. M. gazetesi başmakalesinde şunları yazıyor:

Eğer harbin yegâne gayesi to- (Devamı 3 üncü sayfada)

General diyor ki

Harb ingilizce konuşan milletlerin ittifadına doğru gidiyor

YAZAN:

Emekli General H. Emir Erkilet

«Son Posta»nın askerî muharriri

Bu harbin, bir Alman-İngiliz mücadelesi olduğuna şüphe yoktur. Eğer İngiltere, Almanyanın orta, doğu ve cenub doğu Avrupadaki emellerine mümasat etse idi ve Alman müstemlekelerinin iadesine rıza gösterse idi bu harb, ağılebi ihtimal, çıkmazdı. Çıksa da belki başka semt ve mahiyetlerde vücut bulur ve herhalde mahdud sahalara münhasır kalırdı. (Arkası sayfa 7 sütun 1 de)



Almanların asker ihraç ettikleri Abo limanının bulunduğu mevki gösterir harita

Tas ajansının mühim bir haberi

Almanlar Finlândiya'ya asker çıkardılar

12 bin kişilik bir Alman kuvveti Abo limanına ihraç edildi

Alman kıt'alarının 28 Nisanda Tampereye nakline başlandı

Tallin 30 (A.A.) — Tass ajansı bildiriyor:

Pravda gazetesi muhabirinin inandırıcı haberlere istinaden bildir- diğine göre, 26 Nisanda 4 Alman nakliye gemisi Abo - Turku - Finlândiya limanına gelmiş ve esliha, tank, topçu vesairesile takriben 12 bin kişilik Alman kıt'alarını karaya çıkarmıştır. 28 Nisanda bu kıt'aların Tampere'ye nakli başlamıştır. Dün akşamki Radyo gazetesinden:

(Devamı 3 üncü sayfada)

RUSYANIN YENİ KARARI

Harb malzemesinin Sovyet arazisinden transit olarak geçmesi yasak edildi

Bu karardan Japonlar memnun olmadılar

Moakova 30 (A.A.) — Dış ticaret halk komiseri Mikoyanın dün imzaladığı bir emirnameye göre, her türlü harb malzemesinin Sovyetler Birliği arazisinden transit olarak geçmesi yasak edilmektedir. Transiti men edilen malzeme arasında mühimmat, tayyare, mühimmat imaline yarayacak âletler ve patlayıcı maddeler de vardır.

Diğer malların transit tariki ile Sovyetler arazisinden geçmesi serbesttir. Fakat bunun için de mevcut ticaret anlaşmalarına istinaden verilebilecek hususi bir müsaade istisnâli lâzımdır.

Japonyada memnuniyetsizlik Dün akşamki Radyo gazetesinden:

(Devamı 3 üncü sayfada)

Kızılay nizamnamesinde bazı tadilat yapıldı

Merkezde daimî olarak vazife görececek bir Umum Müdür ve bir de müfettiş bulunacak



Kızılay umumî heyeti toplantı halinde

Ankara, 30 (Hususî) — Kızılay umumî heyeti bugün öğleden evvelki toplantısında nizamname- de yapılması teklif edilen tadilleri müzakere ve kabul etmiştir. Bu tadilata göre umumî merkezde daimî olarak vazife görececek bir umum müdür ve bir başmüfettiş bulunacaktır. Umum müdür idare heyeti kararlarını icra ve cemiyete aid bütün muameleleri ifa ile mükellef ve bunların hüsnü cereyanından mes'ul olacaktır. Umum müdür doğrudan doğruya riyasete bağlı olacak ve haricde başka bir

vazife ile istigal edemeyecektir. Umum merkez ve idare heyeti içtimalarına iştirak edebilecek, fakat reyî istişari mahiyette olacaktır. Nizamname tadilatını müteakib umumî merkez azatıklarından vukubulan münhallere İstanbul me'usu Rana Tarhan, Sıhhat ve İctimai Muavenet Vekili Hulûsi Alataş, Abdurrahban Naci Demirağ seçilmiştir.

Umumî merkez heyeti Pazartesi günü toplantıya çağırılmıştır. Bu toplantıda idare heyeti seçimi (Devamı 3 üncü sayfada)

Harb çetin bir safhaya giriyor

Londraya göre

B. Hitlerin yeni plânı

«Almanya 12 ada ile irtibat tesis etmeğe ve belki de Suriye yolunu işgal ederek Türkiyeyi sarmağa gayret edecektir»

Hedef: Süveyş, Irak petroları ve Cebelüttarik

Londra, 30 (A.A.) — Afi: Bu sabahki gazeteler, İngiliz kıt'alarının tahliyelerine dair tafsilât vermeğe izin alarak Yunanistan muharebesi hakkında hüküm yürütmeğe intizaren sevkalıca vaziyetini bilhassa Akdeniz meselesini hararetle bahis mevzuu ediyorlar.

Balkanlarda inkâr edilemez bir muvaffakiyet kazanan B. Hitlerin vakit geçirmeden taarruzuna devam edeceğinde hiç kimse şüphe etmemektedir. Hitler plânının ne olduğu şimdiden belli olmaktadır.

Bu plân Süveyş ve Irak petrolarını kontrol etmek üzere Mısır bir kışak arasına sıkırtmak ve Elcezireyi ve belki de Tancayı işgal ederek Akdenizin öbür ucunda bulunan Cebelüttarikı istifade edilemez bir hale koymaktır.

Almanlar Kıbrıs yolile Suriyeye geçeceklerdir. Askerî mütehassısların çoğunun (Devamı 3 üncü sayfada)



İngiliz başvekilî Çörçil

Yunanistandaki İngiliz kuvvetleri

45 bin asker tahliye edildi

İngilizlerin ölü ve yaralı zaiyatı 3 bin kişi

Çörçil dün Avam Kamarasında izahat verdi

Londra, 30 (Radyo) — Başvekil B. Çörçil bugün Avam Kamarasında son harekât etrafında beyanatta bulunmuş ve Yunanistan- (Devamı 3 üncü sayfada)

Bu sabah gelen haberler 3 üncü sayfada

Anadoluya gitmek isteyenler İlk katile bugün hareket ediyor

Anadoluya gidenlerin orada uzun müddet ikamete mecbur edilecekleri hakkındaki şayialar yalandır

Şehrimizden hükümet vesaitile meccanen Anadolu'ya gitmek isteyen vatandaşların nakli işine bugünden itibaren başlanacaktır. Bugün ilk olarak saat 14 te Denizyolları İdaresinin Tırhan vapuru, saat 18 de de Aksu vapuru Galata rıhtımından hareket edeceklerdir.

İneboluya gitmek isteyen vatandaşlar Tırhan vapuruna,

Zonguldak, Filyos, Karabük İsmetpaşa ve Eskipazar iskelelerine gitmek isteyenler de Aksu vapuruna bineceklerdir. Ellerindeki bilet numaralarına göre bugün sevkleri muakkar bulunan vatandaşların vapurların hareketinden evvel Galata rıhtımına gelmeleri ve vapurlarda yerlerini almaları alâkadarlarca bildirilmektedir. (Devamı 3 üncü sayfada)

Kesik kol ve bacak cinayetinin esrarı tamamen çözüldü

Üçü kadın olmak üzere beş kişi tevkif edildiler

Katiller tüyler ürperici faciayı anlatıyorlar

Bundan 15 gün evvel Beşiktaşta Abbasğa parkının kuytu bir yerinde çimenler arasında ve bir çuvalın için kesik iki kolla iki bacak bulunmuştu.

Kesik bacaklardaki bir çift cöpraktan başka vak'anın aydınlanmasına medar olabilecek ortada en küçük bir ipucu dahi bulunmasına rağmen on beş günlük yorucu, fakat o nisbette de muvaffakiyetli bir mesai sonunda za'bita ve adliyemiz bu esrarlı cinayeti aydınlatmış bulunmaktadır.

Cinayet etrafında tahkikata balyan zabıta evvelce de kaydettiğimiz gibi ilk iş olarak maktulün hüviyetini araştırmış, bu feci akibete uğrayan zavallının Beşiktaş civarında oturan ve ötede beride amelelik yapan Boyabadlı Mah- (Arkası sayfa 7 sütun 4 te)



(Birinci sıra) solda Kâzım, sağda Şevket, (ortada) Zehra, (yükarıda) solda Sati, sağda Ayşe

Ankara Polis Enstitüsü

Bir İsviçre mecmuası enstitünün dünyanın en mükemmel enstitülerinden biri olduğunu söylüyor



Polis Enstitüsünün de yoklama

İsviçrenin tanınmış mecmuaların Enstitüsüne tahsis etmiştir. Mecmuedan (Illustré) son nüshalarından bu sayfadaki yazısında diyor ki: birinin bir sayfasını Ankara Polis (Arkası sayfa 7 sütun 2 de)

Hergün

Cebelüttarik

Muhittin Birgen

Osmanlı tarihinin Gelibolu su ne ise Arab tarihinin Cebelüttarikı da odur. Biri Asya ile Avrupa arasında bir geçid noktası, öteki Afrika ile Avrupa arasında tabiatın açmış olduğu bir yarı, fakat, her ikisi de bir iç denizin kapısı. Bizim Boğaz, eski Yunan kolonizasyonu devrinden beri yalnız bir defa sahib değıştirdi; Bizansın hakimiyeti altından çıkıp Osmanlı eline geçtiği tarihtenberi Akdenizin bu kapısını, Osmanlılar ellerinde sınıksız tutular. Onların tutacak elleri kalmadığı zaman da, yegâne kuvvet sahibi varis sıfatile kapı Türklerin ellerine geçti. Halbuki, Cebelüttarik böyle değildi. O, tarihte bir hayli defa el değıştirdi. Bugünkü sahibi İngilteredir.

Bizim Boğazlar, bizim için, bir vatanın ana topraklarını müdafaa bakımından kıymet sahibidir; halbuki, Cebelüttarik hiç böyle değildir. İki deniz geçidi arasındaki yegâne fark ta burada göze çarpar. O, bir zamanlar bir Akdeniz kapısı, Akdeniz geçidi idi. Süveyş açılışından beri de bir dünya geçidi oldu. Bunun için, Cebelüttarik bir vatan müdafaaesi bakımından mütaale edilemez. Onun geçid verdiği yollar üzerinde, az veya çok, hemen hemen her milletin esaslı hakları vardır. Fakat, onun bir millî vatan müdafaaesi bakımından herhangî bir ehemmiyeti olmamasına mukabil, ehemmiyeti sarmış bir imparatorluğun müdafaaesi bakımından kıymeti çok büyüktür. Bunun içinde ki, o, nihayet İngilterenin eline geçti ve bugün de onun elinde bulunuyor. İmparatorluğun müdafaaesi, yahud da imparatorluk nüfuzunun yeryüzünde kuvvetle hâkim olması bakımından büyük ehemmiyeti ve kıymeti olan Cebelüttarikı, İngiltere, elinde sapsızlam tuttuğu ve oradan dünya hareketlerini kontrol ettiği müddetçe, milletlerin hayat haklarına ve hürriyetlerine ne derece kadar hürrmet ettiği veya etmediği, tarihin münakaşası edeceği bir bahistir. Bu hususta şikâyetçi davacı olan milletler çok olmakla beraber, bizim böyle bir davada alâkamız çok azdır. Fakat, her ne olursa olsun, Musa Bin Nasirin azadlığının ismini taşıyan ve bir geçide kuvvetle hâkim bulunan bu azametli kaya parçası etrafında bugün gene kuvvetli bir dedikodu cereyan ediyor.

Dedikodu sebepsiz değildir; Almanyanın 941 harb planı içinde, Akdeniz meselesinin halli gayesi mevcut olduğunu alâmetler öktür. Mihverle İspanya arasındaki münasebetlerin derinliği malûm olduğu gibi, İspanyolların Cebelüttarikı İngiltereye teslimine mecbur oldukları tarihtenberi bu işi bir türlü hâzmedememiş buldukları da kimsenin meçhulü değildir.

Diğer taraftan mareşal Peten hükümetinin son bir kararı da Akdenizin bu kısmına aid yeni hâdiseler arasındadır: Simali Afrika iilanlarını Fransız İstiva Afrikasına bağliyacık olan büyük demiryolunun inşası kararı. Bu demiryolunun alelacele inşası fikri, - ki bu işe Almanyanın da yardım etmesi onun ehemmiyetini bir keredeha artırır - mareşalın alelele bir imar faaliyetinden ilham almış değildir. Bu kararı ilham eden istikbal görüşü içinde, Akdenizi, onun sahilleri üzerinde yaşayan milletler için bir dahilli deniz yapmak fikridir ki hâkim bulunuyor.

Cebelüttarik dedikoduları Londradan geliyor. Şimdiye kadar geçirdiğimiz tecrübelerle göre, Londra gazeteciliğinin dedikodu halinde ortaya attıkları şeyler, bir müddet sonra, şu veya bu şekilde, hâdiseler şahnesinde birer birer meydana çıkmaktadır. Zaten, harb işleri ile gazeteciliği birbirine çok karıştıran yegâne Avrupa merkezli Londra kaldı. Diğer memleketlerde hep sıkı bir sükût hüküm sürdüğü halde, Londra, hâlâ gazetecilikle meşguldür. Eğer, Londra gazetecilerinin kalemlerile dik-kati celbetmeye başlayan bu dedikoduları da bundan evvelkilere kıyas edebilirsek, yakında Cebelüttarik bahsinin de crta-ya çıkacağını tahmin edebiliriz. Ne zaman? Nasıl? Londralı meslektaşlarımızın bu noktada bizi herkesten evvel tenvir edeceklerine güvenebiliriz.

Muhittin Birgen

Resimli Makale:



«Çocuk arzu ettiği bir şeye kavuşmak istediği zaman, realiteyi keyfine göre tadil eder: Canı ata binmek mi istiyor? Sandalyayı devirir, üstüne biner. Bu sandalya onun muhayyalesinde atır.»

«Çocuk büyüdükçe hâdiseler önünde bitaraf durmaya ve realiteyi olduğu gibi görmeye başlar. Fakat en yaşlı insanlara için bile realite ile benlikleri arasındaki ihtiras perdesini yırtmak kolay değildir.»

[VİCİN NEREDE NASIL]

Meş'aleden elektrige

Yakılan bir ateşin alevi neye yukarı doğru yükselir, bilir misiniz?

Elektrik lâmbasını kim icad etti? Umumiyetle bu soru sorulduğunda, hiç düşünmeden: Edison diye cevap verirler.

Halbuki bu hiç de doğru değildir. Çünkü Edison, bugün evlerimizi ve sokaklarımızı aydınlatan suni güneşin icadında rol alan binlerce insandan biridir.

Oyle zamanlar vardı ki, herhangi bir şehrin en büyük sokaklarında bile bir tek fenere rastlamak kabil değildi. İnsanları, evlerinde, gecelerinde kör bir kandılin, veyahud iç yağından yapılmış bir mumun zayıf ışıkları altında geçirirlerdi.

Şayed biz, bir çaydanlığı andırarak eski zaman yağ kandillerini bugünkü elektrik lâmbalarıyla mukayese kalsak, aralarında en ufak bir benzerlik bile olmadığını görürüz.

Halbuki, bu biçimsiz yağ kandillerinden bugünkü parlak elektrik lâmbasına giden, ve birbirine sıkı sıkıya bağli olan muazzam bir hâdiseler ve değışiklikler zinciri vardır.

Sokaklarımızı ve evlerimizi aydınlatan lâmbaların daha parlak ışık vermesi için binlerce mucid, binlerce yıl emek sarfetmiştir.

Odanın ortasında yakılan ateş

Bugün bize gayet berbad görünen yağ kandilleri, onlardan evvel mevcud olan lâmbalara nazaran hakikaten güzel ve şık bir aydınlatma vasıtasıdır.

Hiç lâmbaların mevcud olmadığı zamanlar da vardı. Bundan beşyüz yıl önce, şimdiki muazzam Paris şehrinin yerinde, dağları samanla örtülü pis ve berbad birkaç tahta kulübeden başka bir şey yoktu. Bu kulübelerden birine içine basmıştı uzatıp bir baksaydık, biricik odanın orta yerinde bir teş yandığını görecektik. Odanın orta yerinde yandıktan sonra, odanın ortasında bir ateş, o devir insanların hem yemek pişirdikleri ocağı, hem ısındıkları sobası, hem de odalarını ısıtırdıkları lâmbası idi.

Üzeri samanla örtülü tahta bir evin orta yerinde ateş yakmak her halde tehlikeli bir şeydi. O devirde sık sık yangın çıkması hiç de tesadüfi değildi. O zaman yangınları, dan, en tehlikeli, en namerd bir düşmandan korkar gibi karkarları.

Bacalı ocaklar, Garbi Avrupada, ancak bundan yedi yüz yıl önce yapılmıştır. Şarki Avrupada: Rusya ve Polonyada ise bacalı ocaklar, çok daha sonradır.

Bugün bile birçok yerlerde öyle köyler vardır ki, bu köy evlerinde bacalı ocakları yoktur. Ateş yakıldığı zaman mutlaka kâpıyı açmak zarureti vardır. Çok soğuk yerlerin basoğuk köy evlerinde, küçük çocukları soğuktan muhafaza etmek için, gün ortası yatağa yatırılır, yüzünü gözünü kalın gürklelerle örterlerdi.

Ateşten - Meşaleye

Küçük bir odayı aydınlatmak için, odanın orta yerinde kocaman bir ateş yakmaya ne lüzum vardır? Halbuki bunun için, pekâlâ bir çıra parçası yakmak کافی idi. Ev, yahud odanın orta yerinde, gecenin

her saatinde, kos kocaman bir ateş yakmak her bakımdan zararlı ve lüzumsuzdu. Evvelâ, böyle kocaman bir ateş lüzumundan fazla is yapmak idi. Sonra bu, başlı başına bir israftı. Diğer taraftan yazın sıcak gecelerinde böyle kocaman ateşler çekilir şey değildi.

İşte bunun içinde ki insanlar, birçok oduların yandığı ateşler kaldırarak, bunun yerine, tek ve uzun bir çıra parçası kullanmağa başladılar.

Çıra, kendi zamanına göre mükemmel bir icattır. Hem çıra pek de eski bir şey değildir. Daha bundan birkaç yıl önceye kadar, Avrupanın birçok köyleri, çıra kullanırlardı. Fakat çirayı yapıp kullanmak pek de zannedildiği kadar kolay bir şey değildi. Bu belki sizin biraz tuha finiza gidecektir. Lâkin hakikat bu merkezdedir.

Bir kibriti yaktığımız zaman nasıl tutanır? Sobayı tutuşturmak isteğimiz zaman, yaktığımız küçük tahta parçalarının nasıl tutulduğunu bilmem dikkat ettiniz mi? Dikkat ettiyseniz, görmüşsünüzdür ki; gerek kibriti, gerek tahta parçalarını mutlaka biraz eğmek mecburiyetindeyiz. Yani, kibriti olsun, tahta parçalarını olsun, yakmak için biraz mail tutmaya mecburuz.

Bilmem anlatabildim mi? Gerek kibrit parçası, gerek tahta parçası, gerek tahtacıklar, yanarken, yanmış tarafları yere müteveccih olarak biraz mail tutulmağa mecbur durlar.

Niçin? Bir tahta parçası, veyahud bir çıra yakıldığı zaman alevler daima çiranın etrafında olmak üzere yukarı doğru yükselirler. Bu neden bilir misiniz? Çünkü yanmakta olan bir çiranın etrafındaki hava, ateşin tesirile ısınır. Sıcak hava ise soğuk havaya nazaran daha hafiftir. (Arkası sayfa 6 sütun 5 te)

İSTER INAN, İSTER INANMA!

Peyami Safa şu satırları yazıyor:

«Gazetelerimizden birinde Amerikaya hücum. Neden İngiltereye yardım yolunda seke seke yürüyor diye.

Bir başka gazetede Cuhrcill'e hücum. Neden onun nutkunda bize nâhoş imalar yapıyor diye.

Gene bir gazetede İngiltereye hücum. Neden Romanya petrolrollerini bombalamadı, neden Yunanlılara tam yardım yapmadı, neden şimali Afrikaya Alman çıkışının önünü alamadı diye.

Bir haftalık mecmuada ona, size, bana hücum. Besbelli ki neden devletin siyasetindeki itidali ritmini takib etmeyen taşkınlarn ve kundakçıların hareketlerini beğenmiyor, neden

[EDEBİYAT]

Divanları karıştırırken

Yazan: Halid Fahri Ozansoy

Evde, yazmak ve okumaktan fazla yorulduğum zamanlar, vakit geçirmek için, ya birikmiş eski mecmualardan parçalar keser, saklarım, yahud divanları karıştırırım. Bu, ikincisi birincisi kadar otomatik, zihni yormayan, bilakis hoş sürprizlerle zihne haz veren bir meşgaledir. Bu esnada bazan şimşek gibi geçen bir fikir bile bir okşayış, bir dinlendiriş olur.

Geçne akşam gene öyle yaptım. Yakınımdaki etajerden rasgele bir kaç divan çektim ve gene rasgele yerlerinden açtım. Dediğim gibi, bu oyunun zevki, bilhassa evli - ğinde ve kendimizi tesadüfe bırakmışızdık. İşte ilk olarak, Mehmed Ali Hilmi Dede Babamın vakfile bir deftere geçirmiş olduğum manzumelerinden birile karşılaştım. Okuduğum beyit şu:

Bahrü berde verdi istimi vapıra ahımız, Şükr üllâh kâıru dildare açıldı rahımız.

Gülümsemdim. Hiç de sağlam bir ifadeye malik olmayan bu beyitte doğrusu hayatla istihza eden ne ince bir buluş var! Dede Baba, karada da, denizde de aşkının istimi ile vapura yol veriyor: sevgili ne ancak bu hızla kavuşacak! Yalnız acaba, karada yürüyen vapur ne biçim şeydir? O bile, istihzanın bir cephesi değil mi?

Parmaklarım birkaç sayfa bir - den çeviriyordum. Bu defa şu beyiti okuyorum:

Nice gün görmeyeli kaşların ey mah senin, Şebi hicrinde kalubdur bu gönül ah senin.

Enfes! Ritm, lisan, sadelik içinde zarafet ve hislilik... hepsi var. Vâkıa kaşların aya benzetilmesi, Divan edebiyatı şairlerinin müsterek mazmunlarından. Fakat burada çok sade, samimi bir fikir bu hayal ne güzel kullanılmış! Sonra, «mah» kelimesinin imalesi ne tatlı! Hele ikinci mısra da kafiye olan «ah» in güzelliği! Maamafih, bilmem neden, bu «ah» keli -

İSTER INAN, İSTER INANMA!

onların ifratları ve tefritleri arasında bocalamıyoruz diye.

Bir başka sabah gazetesinde Yunus Nadiye ve oğluna hücum. Sanki neden Nadir Nadi dünyaya gelirken istediği babayı seçmiş, neden son yazılarından birinde ahlâkın, yalnız ahlâksızlıklara iştirak etmemekten ve seyrir kalmaktan ibaret, pasif bir şey olmadığını iddia etmiş diye.

Görülüyor ki sinir harbini, biz, yabancı parmakları lüzumsuz bırakacak derecede, kendi kendimize karşı yapıyoruz. Durup dururken sinirliyoruz ve karşımızdakinin haklarını mukabelesini davet ediyoruz.»

Arkadaşımızın mütaleası tamamen doğrudur, biz bunun böyle olduğuna inanıyoruz, fakat ey okuyucu sen:

İSTER INAN, İSTER INANMA!

Bu hatırlayış icime bir hüznün (Arkası sayfa 6 sütun 5 te)

Sözün kısası

Türk kadını

E. Ekrem Talu

Ankara'da bir ecnebi ile konuşuyordum. bir aralık, elindeki gazeteye bakarak:

— Ey! Türk kadınına da vazifeye çağırıyorsunuz.

— Şaştınız mı?

— Hayır. Fakat bu davetten alacağınız neticeyi merak ediyorum.

— Neden?

— Siz kadınlarımızı esaretten, tazyik altından yeni kurtardınız. İnkişaf etmeleri için yetecek kadar vakit olmadı ki!

Gülümsemediği görünce sordum: — Doğru değil mi? Daha düne kadar.

— Düne kadar, ne?

— Öyle ya: Onları kafes içerisinde vahşi kuşlar gibi yaşatıyordunuz. Sosyal hareketlerin tamamile bigânesi idiler. Her şeyi öğrenmek ve müsbet iş görebilmek için henüz کافی tecrübeleri yoktur ve olamaz sanırım.

— Affedersiniz, dostum. Anlıyorum ki siz bu bakımdaki inkişabımızın mahiyetini iyice anlamamışsınız. Bizim, kaldırdığımız çarşafıların ve kafeslerin altından çıkardığımız, zannettiğiniz gibi ham madde değil, işlenmiş cevherdi. Türk kadını, yaşadığı o ağır şartlar içerisinde dahî sosyal terbiyesi ve kıymeti, en yükseklerle aynı ayarda olan bir varlıktı. Evet, memur, avukat, mebuş olamıyordu. Fakat ailenin içinde hak bakımından ve hayata iştirak bakımından kocasından, oğullarından ve kardeşlerinden farklı olmadığı gibi bazan da hattâ üstündü. Haremliharirînin çıkması olan meşhur muharrirînin hepisi de bizim kadınların meziyetlerinden, dirayetlerinden, ailenin düzenindeki önemli rollerinden hayranlıkla bahsetmişlerdir. Nihayetimiz, annelerimiz pürmarifet, hakiki birer ev kadını idiler. Kızlarında gördüğünüz yüksek kabiliyet onların bırakmış oldukları mirastır.

Bu kıymetli mirası oğulların meydana koydukları eserlerde de müşahede edebilirsiniz. Cocuğa ilk terbiyeyi veren ana olduğuna göre, Türk inkilâp ustalarının kiminden ve nasıl ders aldıkları kolayca takdir edilir.

Kadınlarımızın sosyal inkişabı, inkişaf ve tekâmülü millî tarihimize kadar eskidir. O tarihî dikkatle ve alâka ile tettebbü edecek olursanız bu milletin de Jan Darklar, Jan Haşetler, Anna Boleyenler, Madam dö Stâeller yetiştirmiş olduklarını görebürsünüz. Propagandanan, maalesef bu derece teneffür etmiş insanlar olmasaydık, bizimkilerin de destanı onlarınki gibi dillerde geçerdi.

Bugün vazifeye davet ettiğimiz kadınlarımızdan biz çok şey umuyor ve bekliyoruz. Şimdilik, beklediğimiz, onun kendisine hâs olan sedfât hududundan öteye geçmez. Fakat emin olunuz ki iş başa döşerse, Ulus meydanındaki Atatürk heykelinin kaidesinde timsalini gördüğünüz, ve deminden «vahşi kuş»lara kıyas eylediğiniz Türk kadını ösi bir pars gibi dönüşmesini ve vatan uğrunda lâzım olunca seve seve kan dökmelerini de bilen bambaşka bir mahlûktur!

E. Ekrem Talu

Peynir satışlarını kontrol

Yeni yıl peynir mahsulünün bol olması dolayısıyla Fıat Peynir Kona Komisyonu tarafından Fıat Mürakabe Komisyonu satışları kontrol edecek tir. Kontrol, satış narka tâbi olmayan maddelerde gözönünde tutulan azami gâr haddi nisbetlerine uygun bir şekilde yapılacaktır. Narkın kaldırılmasının peynirlerin daha fazla bollamasına sebep olacağı zannedilmektedir.

TAKVİM

MAYIS

Rumi sene 1357	1	Arabi sene 1860
Nisan 18	Rosmi sene 1941	Kasım 175

PERŞEMBE

GÜNEŞ	R. Âhır	İMSAK
S. D.	S. D.	S. D.
5 58	4 04	4 04
9 58	7 09	

Öğle	İkinci	Akşam	Yatar
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
V. 18 11	17 07	20 05	21 49
E. 5 06	8 57	12 -	1 44

Bu hatırlayış icime bir hüznün (Arkası sayfa 6 sütun 5 te)

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

Makineye

Verilirken

Finlandiya hadisesinin içyüü

Alman kit'aları Norveçe gitmek üzere Fin topraklarından transit olarak geçiyorlarmış

Londra 1 (A.A.) — Royter a - jansının diplomatik muharriri yazıyor:

Alman nakliye gemilerinin Finlandiyada Abo'ya asker çıkardığı hakkındaki habere dair Londra'da hiç bir şey bilinmiyor.

Ancak, Almanların Finlandiya ile bir anlaşması vardır. Bu anlaşma mucibince Almanlar Petsamo'ya ve oradan da şimali Norveçe göndermek üzere transit olarak asker geçirebilirler. Londra bu anlaşmayı teessüfle karşılamış ve vaktile Finlandiya hükümeti nezdinde şiddetle protestoda bulunmuştu. Bu anlaşma Almanya'da mezun bulunan askerlerin Norveçteki kit'alarına iltihak etmek üzere Finlandiyadan geçmelerine müsaadedir. Geçen aylarda Finlandiyada, şimali Norveçe ve Botni körfezinde hüküm süren fena havalalar, karlar ve buzlar dolayısıyla, mezun bulunan birçok askerlerin kit'alarına iltihak edememiş olması muhtemeldir. İlkbaharın gelmesi, bu askerlerin dönüşü işini tecil etmiş olabilir ve önümüzdeki birkaç hafta içinde, hattâ bundan fazla Alman askerlerinin Finlandiyadan geçmekte olduğuna dair haberler gelmesi beklenebilir.

Alman - Fin anlaşmasının mezun askerlerle harb malzemesinin de geçmesini müsaad olduğu zannedilmektedir.

Vaşington 1 (A.A.) — Finlandiyaya Alman kıtaatının ihraç edilmesine dair, Pravda gazetesinde iştirah eden haber münasebetile Birleşik Amerikadaki Finlandiya elçisi şunları söylemiştir:

«Fihakika bir miktar Alman askeri Finlandiyanın Abo limanına gelmiştir. Bunlar şimali Norveçteki Alman kit'alarının yerini alacaklardır. Bu transit nakliyesi Alman - Finlandiya anlaşması esaslarına göre yapılmıştır. Alman askerleri silahlı değildirler. Sayısı 13.000 i aşmamaktadır.»

Almanya, Türk - İngiliz ittifakını bozmak istiyormuş!

İngiliz gazetelerinin şayanıdikkat iddia ve mütaleaları

Londra 1 (A.A.) — «Manchester Guardian» gazetesinin diplomatik muharriri yazıyor:

Hitler ve generallerinin Mısra karşı taarruzu hem şarhın, hem de garbden yapmağı tasarladıkları anlaşılıyor. Binaenaleyh Türkiye'nin de imtihana çekileceği uzak değildir. Şimdiki Türkiye üzerindeki Alman tehdidi başlıca askeri mahiyettedir. Fakat Almanların maksadlarına erişmek için muslihaneye hulûl tâbiyesini yeniden tecrübe etmeleri de muhtemeldir. Türkiyeyi, İngiltere ile olan ittifakını bozmak ve bitaraf bir ihale koymak üzere diplomatik bir hareketle bulunması da muhtemeldir. Almanların kullanacakları tâbiye her ne olursa olsun, Türkleri, Yunanistan muvaffakiyetsizliğine rağmen, Alman taleplerine kulak asmamağı teşvik edecek birçok âmiller vardır. Mısra vaziyeti ve şarktaki İngiliz mevkilerinin takviyesi Türklerin azimni kuvvetlendirecek mahiyette dir.

Berlindeki İspanyollar

Münih 1 (A.A.) — Hitlerin muavini Rudolf Hess doktor Ley de hazır olduğu halde İspanyol Falanş sendikaları reisi Salvador Merino'yu kabul etmiştir.

Harb çetin bir safhaya giriyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

fikrine göre B. Hitler, Türkiyeyi çevirecek esasen bir çoğu elinde bulunan Ege adalarından ve 12 adadan Kıbrıs yolu ile Suriyeye atlamağı gayret edecektir.

General Rommelin emrinde bulunan kuvvetler Mısra karşı yaptıkları harekâti tesri ederken aynı zamanda başka Alman kuvvetleri Cebelüttarik üzerine yürüyemektedir. Binaenaleyh çok çetin muharebeler intizar etmektedir. Bu muharebelerde İngilizler için İngiliz donanması mühim bir rol oynayacaktır. Almanlar tarafından ise Alman hava kuvvetleri kendilerini mutadları veçile büyük tehlikelere maruz bırakarak kat'i âmil vazifesini görmeğı uğraşacaklardır. Maamafih İngiliz kuvvetleri karada adece üstün olmadıklarından azami ihtiyatla hareket edecektir.

«Düşman Türkiyeyi sarmağı gayret edecektir»

Times diyor ki:

Düşman, bir adadan öbürüne atlamak suretile, plânını icrası için lüzumu olan Çanakale boğazına yaklaşımağı yarıyacak noktaları kontrol altına almak üzere icab eden bütün adaları işgal etmeğı Türkiyeyi tazyik etmek ve hattâ bu memleketi hücum edilebilecek için sevkince bakımından ehemmiyeti olan mevkiileri zapt ve 12 ada ile itibat tesis etmeğı ve belki de Suriye yolunu işgal ederek Türkiyeyi sarmağı gayret sarfedecektir.

News Chronicle gazetesinde Vernon Bartlett ve Dail Mail gazetesinde yüzbaşı Liddel Hart, aynı plânı izah ile Almanların Cebelüttarik'a karşı bir akın yapmaları tehlikesi üzerinde ısrar ediyorlar.

Yüzbaşı Liddel Hart diyor ki: Cebelüttarik İspanyol sahillerinden ve havadan mütemadiyen bom bardıman edildiği takdirde hakiki kıymetini teşkil eden, gemi uğrak üssü olmaktan çıkmak tehlikesine maruz kalacaktır. Buna karşı en müessir çare Afrika sahilinde derhal diğer bir üs işgal etmektir. Böyle bir hareket şüphesiz gücünü ve donanma ile beraber bir kara kuvvetinin de iş birliği yapmasını icab ettirecektir.

Dahiliye Müsteşarı Samsun valilğine tayin olundu

Ankara, 30 (Hususi) — Dahiliye Müsteşarı Etem Aykut Samsun valiliğine tayin olunmuştur. Dahiliye Vekâleti Müsteşarlığına bir kaç namzed vardır. Henüz bu namzedlerin biri hakkında verilmiş kat'i karar yoktur.

Yunanistandaki İngiliz kuvvetleri

(Baştarafı 1 inci sayfada)

daki İngiliz, Avustralya ve Yeni Zelanda kuvvetlerinin nasıl çekildiklerini izah etmiştir. İngiliz başvekilini demistir ki:

«Kamaraya, millete ve imparatorluğa azami süratle malûmat vermeğı habishâr olduğum için Yunanistanı tahliye etmeğı istiyorum: Yunanistana ihraç ettiğimiz kuvvetlerin vektünü 60 bindi. Bu kuvvetleri Yunanistandan çekmek işinin icinab edilmez bir mahiyet almış üzerine faaliyet geçtik ve bu kuvvetlerin dörtte üçünü yani 45 binini tahliye ettik. Bunların emniyet icinde üslerine vardıkları tahakkuk etmektedir. Düşmanın hava faaliyeti ile ve motörize üç fırkasının takip ve tazyiki karşısında bu neticeyi almak çok mühtemdir. Düşmanın mütemadi hava bombardımanları, askerlerimizin disiplinini üzerinde kat'iyen tesir etmedi.»

İngilizlerin zayıyatı

Muharebe esnasında uğradığımız zayıyat yaralı ve ölü 3 bin kişiden ibarettir. Bu zayıyat Almanlara verdiğimiz zayıyata nisbetle çok azdır.

Yugoslavların ve Yunanlıların Almanlara verdikleri zayıyat ise bundan haricidir.

Zayıyatımız ağır olmakla beraber tahliyenin bu şekilde başarılması yüzünden müteşekkirdir ve minnettarız. Bununla beraber kurtardıklarımızın rakamını daha fazla kabartmak da mümkündür.

Çöçil'in beyanatı meclis tarafından hararetle alkışlanmıştır.

Sabık Yunan Başvekil muavini Ankarada

Ankara, 30 (Hususi) — Şehrimize gelmiş bulunan sabık Yunan başvekil muavini B. Kocias bugün Hariciye Vekilimiz Saracoğlunun refakatinde Büyük Millet Meclisini ziyaret etmiştir. B. Kocias Hariciye Vekilimizle birlikte kordiplomatige mahsus locadan Meclis müzakereatını takip etmiştir. B. Kocias'ın buradan Amerikaya gideceği haber verilmektedir.

İngiliz matbuatında tenkidler

(Baştarafı 1 inci sayfada)

zırlı kuvvet göndermeden piyadeyi hareketi geçirmek delildir. 2 — Alman ordularının taarruz kabiliyetini bundan sonra asla istisgar etmemeliyiz. Almanların ciddi zayıyata uğradıkları doğrudur. Fakat bu zayıyatı izam etmek budalaca ve çok tehlikeli bir hareket olur. Ciddi surette hırpalandığı haber verilen Adolf Hitler firmasının birkaç gün sonra Korent körfezini geçerek Patrası zaptedecek kadar kuvvetli olduğunu gördüğümüzü unutmamalıyız.

Daily Herald gazetesine, Yunan işlerine Libya hareketlerinden daha az ehemmiyet vermekte ve Avram Kamarasında yapılacak müzakerelerin birçok noktaları aydınlatacağını ümit etmektedir.

İçiş partisinin naşiri efkârı olan bu gazete başlıca münakaşa mevzuunu istihsal meselesinin teşkil edeceğini kaydederek şunları ilâve etmektedir:

Daha çok fabrikaya muhtaç olduğumuz gibi bu fabrikalarda jaha rasyonel bir şekilde çalışılmasını temine de mecburuz. Bütün istihsal sistemimizi gayet esaslı bir surette tadil etmek lazımdır.

Kabinede değişiklik

İmalâtta görülen yavaşlığın sebeblerini araştırın Times gazetesinde bu mütaleaya iştirah etmektedir. Timese göre, bu derdin ilâcını yukarılarda aramak lazımdır ve kabinede bazı değişiklikler yapılması bu bakımdan faydalı olabilir.

Times yazısında şöyle diyor: Bugünkü hükümet bir sene evvel buhranlı bir devirde alelacele kurulmuştur. O vakittenberi bir iki değişiklik yapılmış da bunlar tâli derecede ehemmiyetli olmuştur. Bazı tayinlerde isabet edilmemiştir. Çünkü bu tayinler ya pürken harbin idamesi hususunda lüzum gelen vasıflar aranmamıştır.

Harb tecrübeli parlamento azasından ziyade teşebbüs ve otorite sahibi insanlara ihtiyac gösteriyor. Bu itibarla başvekil, kabinesi için parlamento haricinden taze kuvvetler tedarik etmeğı teşebbüs edecek olursa buna hiç kimse hayret etmeyecektir.

Times yazısını şöyle bitiriyor: Böyle bir adamı seçerken siyasi ananeler, fırkacılık düşünceleri kat'iyen hesaba katılmamalıdır. Çünkü bu gibi mütalealar böyle bir zamanda milli menfaate çok aykırı olur.

Bu kadar yüksek işler için arancak birçok vasıflar arasında teşebbüs kabiliyeti ve cesaret en başta gelir. Böyle bir adam bulunursa bütün memleketin hürmet ve minnettarlığını kazanacağına şüphe yoktur.

Büyük İngiliz gazeteleri bir imparatorluk kabinesi teşkiline aleyhtar değildir. Fakat bunu işlerin iyi yürümesi için elzem telâki etmemektedir.

Büyük fütuhât plânı

Daily Telegraph'ın diplomatik muhabiri, Hitlerin büyük fütuhât plânının esaslı hatlarını veriyor. Bu plânın tahakkuku takdirinde Hitler bütün Avrupaya ve şimali Afrika'ya hâkim olacaktır. Plânın birinci safhası Türkiyeyi kışkaç içine almak gagesini takip ediyor. Bu kışkaçın bir ucu şimalde Batuma, diğer ucu cenubda Suriyeye dayanmaktadır. Hitler bu hareketi tayyareler ve muhtelif gemilerle temin etmeğı düşünüyor.

İkinci safha, Süveyş kanalına taarruzdur. Bu taarruz hareketi Libyadan ve Suriyeden yapılacak ve bir kısım kuvvetler Hartum'a doğru saracaklardır.

Üçüncü safha, şimali Afrikayı ele geçirmek gagesini istihdaf etmek tedir. Bu hareket İspanyanın işgali ve İspanyol kuvvetlerini Fas kit'alarının da iştirakile temin oluncadır.

Siyaset ALEMİNDE

Hangi hedefe doğru?

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Yugoslavya ile Yunanistanın Mihver kuvvetleri tarafından istilâ edilerek harb dışına çıkarılmaları askeri harekâta duraklık husule getirdi. Şimdi bütün gözler üç noktaya dikilmiş olarak vaziyetin inkişafını bekliyor:

Cebelüttarik, Mısra, ve Atiantik. İngiltereyi en nazik ve hassas bir damarından zedelemek için behemehal İngiliz adalarına tecavüz eylemek lâzım olmadığı bizat İngilizlerin dahi tahtı itirafındadır. Mısra Cebelüttarikın ele geçirilmeleri, hattâ bunlardan birincinin daha ehemmiyeti haiz bulunması itibarile şimdilik yalnız onun dahi istilâ edilmesi, bu neticeyi temin edebilir.

Almanlar da bu kanaatte bulunmak lazımdır ki bir müddettenberi İspanya üzerindeki tazyiklerini arttırdıklarından bahs olunuyor.

Harb üzerinde tesis icra etmek bakımından Cebelüttarikın Mısra müreccah olmasının sebebi şudur:

Cebelüttarik, Akdenizin iki mahrecinden en ferah olanıdır. Bu geçidi ele geçirecek olan kuvvet, karşı sahilin İspanyollar tarafından meşgul bulunması itibarile, Akdenize duhul ve hurucu tam bir kontrol altına almış demektir. Bundan sonra Süveyş muntakasına yapılacak hava akınları, bu geçidin çok dar olmasından dolayı burayı tıkağabileceği gibi Atlantik yolile Akdenizden her suretle çabuk malzeme yardımı yapılmasının da önünü almış olur. O zaman bütün sular tehlikeden masun bir hale gelen Akdenizde istenilen noktaya, istenildiği kadar kuvvet sevk ve ihracı mümkün olabilir. Maamafih Akdenizde tesis olunabilecek bir hakimiyet elbette ki harbin kazanılması demek değildir. Fakat İngiltere için harbin dörtte üçünün kaybedilmesi demek olduğu muhakkaktır.

Hepimiz, hattâ çocuk derecesinde insanları dahi biliyorlar ki harbin kazanılması iki şartın tahakkukuna bağlıdır ki bunlar da defaulta tekrar edilmişlerdir:

1 — Amerikan yardımlarının İngiltereye vusulüne mâni olmak.

2 — Bizzat İngiliz adalarını istilâ etmek.

Amerikan yardımlarının İngiltereye vusulüne mutlak surette mâni olunabilir mi? Keşirilemez. Almanlar, bunun mümkün olduğunu iddia etmektedirler. Fakat aksi sabit oluncaya kadar bu bahiste şüpheli davranmak doğrudur.

Bizzat İngiliz adalarının işgaline gelince, ehemmiyet ve güçlüğü derhal göze çarpan böyle bir teşebbüsün, Akdenizde hakimiyet tesis etmeden, hiçbir kuvvet tarafından baş vurulmaması ıktza eder. Bundan dolayıdır ki birçok kimseler, bundan sonraki Mihver teşebbüslerinin, istilaz edilebileceği mühim kuvvet israfına ve ihtihâmı zarurî pek çok güçlüklerle rağmen, Cebelüttarik ve Mısra tevecçüh edeceği kanaatinde dir.

«Bunlar da bu hareketten ikisinin de aynı zamanda iki tarafı olarak icra edilmesi, bunlardan birinin ilk safhada nümâyis mahiyetinde kalıp diğerinin esas taarruzu teşkil eylemesi mümkündür.»

Yugoslavya ve Yunanistan hareketâtının sona ermiş bulunduğuşu sıralarda bütün gözlerin yuradında saydığımız üç noktaya neticeye tevaccüh etmesinin sebeb ve hikmeti işte bundan dolayıdır.

Selim Ragıp Emeç

Rusyanın yeni kararı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Bir habere göre de Sovyetler, kendi topraklarından her türlü harb malzemesinin transit olarak geçmesini yasak etmişlerdir.

Bu tedbir Japonyayı istihdaf etmektedir. Çünkü Japonya, Almanyanın ithal ettiği harb malzemesile tayyareleri Rusyadan transit olarak geçirmektedir.

Sovyetlerin bu kararı, Japonyada derin bir memnuniyetsizlik uyandırmıştır.

Amerika, İngiltere, Holanda, Avustralya arasındaki anlaşma

Japonya bu devletlerden birinin arazisine taarruz ederse Pasifikteki üsler müştereken kullanılacak

Londra 1 (A.A.) — «Daily Express» gazetesinin Nevyork muhabirine göre, Birleşik Amerika, Büyük Britanya, Avustralya ve Holanda arasında bir anlaşma mevcuttur. Bu anlaşma mühtemilce, eğer Japonya bu devletlerden birine aid araziye taarruz ederse, mezkûr devletler Pasifikteki deniz üslerini müştereken kullanacaklardır. Bu devletlerin Pasifik üsleri taarruz uğrayan devletin emrine verilecektir.

Manilla 1 (A.A.) — Son günlerde Philippine, Singapur, Avustralya ve Holanda Hindistanına Amerikan mamulâtından pek çok bomba ve av tayyareleri gelmiştir. Tayyareler hergün gelmeğe devam ediyorlar.

Almanyanın Moskova elçisi Berlinden döndü

Moskova 1 (A.A.) — Almanyanın Sovyetler Birliğindeki büyük elçisi von Der Schulenburg Pazartesi günü Hitlerle görüşükten sonra Moskova'ya dönmüştür.

Amerikada harb cereyanı gittikçe kuvvetleniyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

taliterlerin gittikçe büyüyen kuvvetlerini imha etmek işi bu harbe girmeliyiz. Biz dünyada dövüşmeğe değer şeyler bulunduğuna kanıiz. Amerikan ve Berlinde olduğu gibi muharebe için «tam bir iş» görmek istenildiğini açıkça göstermektedir. Yeni harb sahnelerinin İngiliz adaları kadar ehemmiyetli telâki edileceği söylenmektedir.

Süveyş ve Cebelüttarik

Die Tat gazetesinin Roma muhabirinin bildirdiğine göre, Roma'da da Mihver devletlerinin askeri hareket yapması beklenmektedir. Bütün nazırlar her şeyden evvel Süveyş ve Cebelüttarik'a çevrilmiştir. İtalyan gazeteleri Türkiye, Mısra, İspanya ve Portekiz gibi doğrudan doğruya alâkadar memleketlerin durumile gittikçe daha fazla meşgul oluyorlar.

Aynı muhabirin tebarüz ettirdiğine göre, Libya harekâtı esasında yapılan tecrübelerde Berlin ve Roma, kit'aların ve eslihanın denizden müessir bir surette nakledildiğini gördüklerinden «küçük Asyada» harekâta tevessül edildiği takdirde bunun sessize ve Türk topraklarına dokunmadan yapılacağı söylenmektedir.

Aynı muhabirin tebarüz ettirdiğine göre, Libya harekâtı esasında yapılan tecrübelerde Berlin ve Roma, kit'aların ve eslihanın denizden müessir bir surette nakledildiğini gördüklerinden «küçük Asyada» harekâta tevessül edildiği takdirde bunun sessize ve Türk topraklarına dokunmadan yapılacağı söylenmektedir.

Aynı muhabirin tebarüz ettirdiğine göre, Libya harekâtı esasında yapılan tecrübelerde Berlin ve Roma, kit'aların ve eslihanın denizden müessir bir surette nakledildiğini gördüklerinden «küçük Asyada» harekâta tevessül edildiği takdirde bunun sessize ve Türk topraklarına dokunmadan yapılacağı söylenmektedir.

Aynı muhabirin tebarüz ettirdiğine göre, Libya harekâtı esasında yapılan tecrübelerde Berlin ve Roma, kit'aların ve eslihanın denizden müessir bir surette nakledildiğini gördüklerinden «küçük Asyada» harekâta tevessül edildiği takdirde bunun sessize ve Türk topraklarına dokunmadan yapılacağı söylenmektedir.

Aynı muhabirin tebarüz ettirdiğine göre, Libya harekâtı esasında yapılan tecrübelerde Berlin ve Roma, kit'aların ve eslihanın denizden müessir bir surette nakledildiğini gördüklerinden «küçük Asyada» harekâta tevessül edildiği takdirde bunun sessize ve Türk topraklarına dokunmadan yapılacağı söylenmektedir.

Aynı muhabirin tebarüz ettirdiğine göre, Libya harekâtı esasında yapılan tecrübelerde Berlin ve Roma, kit'aların ve eslihanın denizden müessir bir surette nakledildiğini gördüklerinden «küçük Asyada» harekâta tevessül edildiği takdirde bunun sessize ve Türk topraklarına dokunmadan yapılacağı söylenmektedir.

Aynı muhabirin tebarüz ettirdiğine göre, Libya harekâtı esasında yapılan tecrübelerde Berlin ve Roma, kit'aların ve eslihanın denizden müessir bir surette nakledildiğini gördüklerinden «küçük Asyada» harekâta tevessül edildiği takdirde bunun sessize ve Türk topraklarına dokunmadan yapılacağı söylenmektedir.

Aynı muhabirin tebarüz ettirdiğine göre, Libya harekâtı esasında yapılan tecrübelerde Berlin ve Roma, kit'aların ve eslihanın denizden müessir bir surette nakledildiğini gördüklerinden «küçük Asyada» harekâta tevessül edildiği takdirde bunun sessize ve Türk topraklarına dokunmadan yapılacağı söylenmektedir.

Aynı muhabirin tebarüz ettirdiğine göre, Libya harekâtı esasında yapılan tecrübelerde Berlin ve Roma, kit'aların ve eslihanın denizden müessir bir surette nakledildiğini gördüklerinden «küçük Asyada» harekâta tevessül edildiği takdirde bunun sessize ve Türk topraklarına dokunmadan yapılacağı söylenmektedir.

Aynı muhabirin tebarüz ettirdiğine göre, Libya harekâtı esasında yapılan tecrübelerde Berlin ve Roma, kit'aların ve eslihanın denizden müessir bir surette nakledildiğini gördüklerinden «küçük Asyada» harekâta tevessül edildiği takdirde bunun sessize ve Türk topraklarına dokunmadan yapılacağı söylenmektedir.

Aynı muhabirin tebarüz ettirdiğine göre, Libya harekâtı esasında yapılan tecrübelerde Berlin ve Roma, kit'aların ve eslihanın denizden müessir bir surette nakledildiğini gördüklerinden «küçük Asyada» harekâta tevessül edildiği takdirde bunun sessize ve Türk topraklarına dokunmadan yapılacağı söylenmektedir.

Aynı muhabirin tebarüz ettirdiğine göre, Libya harekâtı esasında yapılan tecrübelerde Berlin ve Roma, kit'aların ve eslihanın denizden müessir bir surette nakledildiğini gördüklerinden «küçük Asyada» harekâta tevessül edildiği takdirde bunun sessize ve Türk topraklarına dokunmadan yapılacağı söylenmektedir.

Aynı muhabirin tebarüz ettirdiğine göre, Libya harekâtı esasında yapılan tecrübelerde Berlin ve Roma, kit'aların ve eslihanın denizden müessir bir surette nakledildiğini gördüklerinden «küçük Asyada» harekâta tevessül edildiği takdirde bunun sessize ve Türk topraklarına dokunmadan yapılacağı söylenmektedir.

Aynı muhabirin tebarüz ettirdiğine göre, Libya harekâtı esasında yapılan tecrübelerde Berlin ve Roma, kit'aların ve eslihanın denizden müessir bir surette nakledildiğini gördüklerinden «küçük Asyada» harekâta tevessül edildiği takdirde bunun sessize ve Türk topraklarına dokunmadan yapılacağı söylenmektedir.

Aynı muhabirin tebarüz ettirdiğine göre, Libya harekâtı esasında yapılan tecrübelerde Berlin ve Roma, kit'aların ve eslihanın denizden müessir bir surette nakledildiğini gördüklerinden «küçük Asyada» harekâta tevessül edildiği takdirde bunun sessize ve Türk topraklarına dokunmadan yapılacağı söylenmektedir.

Aynı muhabirin tebarüz ettirdiğine göre, Libya harekâtı esasında yapılan tecrübelerde Berlin ve Roma, kit'aların ve eslihanın denizden müessir bir surette nakledildiğini gördüklerinden «küçük Asyada» harekâta tevessül edildiği takdirde bunun sessize ve Türk topraklarına dokunmadan yapılacağı söylenmektedir.

Bütün nazırlar Cebelüttarik ve Süveyşe çevrilmiş

İsviçre matbuatına göre harekât şiddetlenecek

«Küçük Asyada harekât sessize ve Türk topraklarına dokunmadan yapılacaktır»

Berne 30 (A.A.) — Ofi ajanı bildiriyor:

National Zeitung ve Tribune de Geneve gazetelerinin Berlin muhabirinin bildirdiğine göre, Alman başkumandanlığı Yunanistan muharebesine bitmiş nazırla bakmaktadır.

Muhabir şunları ilâve etmektedir: Harbin bir tevakkuf vakfesi geçirmeyeceği bilakis şiddetleneceği hususunda ısrar edilmektedir. Zannedildiğine göre, önümüzdeki birkaç gün içinde harb bazı yerlerde her zamankinden daha büyük bir şiddetle patlak verecektir. Berlin nazırları Akdenizin heyeti umumiyesi tek bir cepheidir. Alman müstemleke kit'alarının şimali Afrika'da daima artan bir şiddetle hücumlar yapması, Alman hava kuvvetlerinin Sicilya ile Afrika arasında akınlarını şiddetlendirmesi, hedefi Akdenizin fethi olan harekâtın birer kısmıdır. Bütün Alman nazırları, kısmi zaferlerle ıktifa edilmeyeceğini ve Berlinde dediği gibi nihai muharebe için «tam bir iş» görmek istenildiğini açıkça göstermektedir. Yeni harb sahnelerinin İngiliz adaları kadar ehemmiyetli telâki edileceği söylenmektedir.

Süveyş ve Cebelüttarik

Die Tat gazetesinin Roma muhabirinin bildirdiğine göre, Roma'da da Mihver devletlerinin askeri hareket yapması beklenmektedir. Bütün nazırlar her şeyden evvel Süveyş ve Cebelüttarik'a çevrilmiştir. İtalyan gazeteleri Türkiye, Mısra, İspanya ve Portekiz gibi doğrudan doğruya alâkadar memleketlerin durumile gittikçe daha fazla meşgul oluyorlar.

Aynı muhabirin tebarüz ettirdiğine göre, Libya harekâtı esasında yapılan tecrübelerde Berlin ve Roma, kit'aların ve eslihanın denizden müessir bir surette nakledildiğini gördüklerinden «küçük Asyada» harekâta tevessül edildiği takdirde bunun sessize ve Türk topraklarına dokunmadan yapılacağı söylenmektedir.

Aynı muhabirin tebarüz ettirdiğine göre, Libya harekâtı esasında yapılan tecrübelerde Berlin ve Roma, kit'aların ve eslihanın denizden müessir bir surette nakledildiğini gördüklerinden «küçük Asyada» harekâta tevessül edildiği takdirde bunun sessize ve Türk topraklarına dokunmadan yapılacağı söylenmektedir.

Aynı muhabirin tebarüz ettirdiğine göre, Libya harekâtı esasında yapılan tecrübelerde Berlin ve Roma, kit'aların ve eslihanın denizden müessir bir surette nakledildiğini gördüklerinden «küçük Asyada» harekâta tevessül edildiği takdirde bunun sessize ve Türk topraklarına dokunmadan yapılacağı söylenmektedir.

Aynı muhabirin tebarüz ettirdiğine göre, Libya harekâtı esasında yapılan tecrübelerde Berlin ve Roma, kit'aların ve eslihanın denizden müessir bir surette nakledildiğini gördüklerinden «küçük Asyada» harekâta tevessül edildiği takdirde bunun sessize ve Türk topraklarına dokunmadan yapılacağı söylenmektedir.

Aynı muhabirin tebarüz ettirdiğine göre, Libya harekâtı esasında yapılan tecrübelerde Berlin ve Roma, kit'aların ve eslihanın denizden müessir bir surette nakledildiğini gördüklerinden «küçük Asyada» harekâta tevessül edildiği takdirde bunun sessize ve Türk topraklarına dokunmadan yapılacağı söylenmektedir.

Aynı muhabirin tebarüz ettirdiğine göre, Libya harekâtı esasında yapılan tecrübelerde Berlin ve Roma, kit'aların ve eslihanın denizden müessir bir surette nakledildiğini gördüklerinden «küçük Asyada» harekâta tevessül edildiği takdirde bunun sessize ve Türk topraklarına dokunmadan yapılacağı söylenmektedir.

Aynı muhabirin tebarüz ettirdiğine göre, Libya harekâtı esasında yapılan tecrübelerde Berlin ve Roma, kit'aların ve eslihanın denizden müessir bir surette nakledildiğini gördüklerinden «küçük Asyada» harekâta tevessül edildiği takdirde bunun sessize ve Türk topraklarına dokunmadan yapılacağı söylenmektedir.

Aynı muhabirin tebarüz ettirdiğine göre, Libya harekâtı esasında yapılan tecrübelerde Berlin ve Roma, kit'aların ve eslihanın denizden müessir bir surette nakledildiğini gördüklerinden «küçük Asyada» harekâta tevessül edildiği takdirde bunun sessize ve Türk topraklarına dokunmadan yapılacağı söylenmektedir.

Aynı muhabirin tebarüz ettirdiğine göre, Libya harekâtı esasında yapılan tecrübelerde Berlin ve Roma, kit'aların ve eslihanın denizden müessir bir surette nakledildiğini gördüklerinden «küçük Asyada» harekâta tevessül edildiği takdirde bunun sessize ve Türk topraklarına dokunmadan yapılacağı söylenmektedir.

Aynı muhabirin tebarüz ettirdiğine göre, Libya harekâtı esasında yapılan tecrübelerde Berlin ve Roma, kit'aların ve eslihanın denizden müessir bir surette nakledildiğini gördüklerinden «küçük Asyada» harekâta tevessül edildiği takdirde bunun sessize ve Türk topraklarına dokunmadan yapılacağı söylenmektedir.

Aynı muhabirin tebarüz ettirdiğine göre, Libya harekâtı esasında yapılan tecrübelerde Berlin ve Roma, kit'aların ve eslihanın denizden müessir bir surette nakledildiğini gördüklerinden «küçük Asyada» harekâta tevessül edildiği takdirde bunun sessize ve Türk topraklarına dokunmadan yapılacağı söylenmektedir.

Aynı muhabirin tebarüz ettirdiğine göre, Libya harekâtı esasında yapılan tecrübelerde Berlin ve Roma, kit'aların ve eslihanın denizden müessir bir surette nakledildiğini gördüklerinden «küçük Asyada» harekâta tevessül edildiği takdirde bunun sessize ve Türk topraklarına dokunmadan yapılacağı söylenmektedir.

Aynı muhabirin tebarüz ettirdiğine göre, Libya harekâtı esasında yapılan tecrübelerde Berlin ve Roma, kit'aların ve eslihanın denizden müessir bir surette nakledildiğini gördüklerinden «küçük Asyada» harekâta tevessül edildiği takdirde bunun sessize ve Türk topraklarına dokunmadan yapılacağı söylenmektedir.

Aynı muhabirin tebarüz ettirdiğine göre, Libya harekâtı esasında yapılan tecrübelerde Berlin ve Roma, kit'aların ve eslihanın denizden müessir bir surette nakledildiğini gördüklerinden «küçük Asyada» harekâta tevessül edildiği takdirde bunun sessize ve Türk topraklarına dokunmadan yapılacağı söylenmektedir.

Aynı muhabirin tebarüz ettirdiğine göre, Libya harekâtı esasında yapılan tecrübelerde Berlin ve Roma, kit'aların ve eslihanın denizden müessir bir surette nakledildiğini gördüklerinden «küçük Asyada» harekâta tevessül edildiği takdirde bunun sessize ve Türk topraklarına dokunmadan yapılacağı söylenmektedir.

Şehir Haberleri

Dün Kartalda bir hava denemesi yapıldı

Mefruz yangınlar süratle söndürüldü, enkaz altında kalanlar kurtarıldı, halk ve ekipler vazifelerini muvaffakiyetle yaptılar

Dün Kartal kazasında muvaffakiyetle neticelenen bir hava denemesi yapılmıştır. Saat 10,30 da fabrika ve canavar düdüklemleri verilen alarm üzerine sokak ve meydanlarda bulunan halk büyük bir intizam ve ciddiyetle evvelce tesbit edilen umumî sığınaklara girmişlerdir. Deneme esnasında Kartal istasyonundan hareket etmek üzere bulunan bir banliyö treni derhal yolcularını tahliye etmiş, arabacıları hayvanlarının başına saman torbalarını geçire rek en yakın sütrelere altına çekmişlerdir.

Denemeler, Vali muavini Ahmed Kınık, Kartal kaymakamı, vilayet seferberlik müdürü Ekrem Gönen, ve diğer alâkadarlar tarafından tahkik ve idare edilmiştir.

Alarmı müteakib mefruz düşman tayyareleri tarafından atılan bombaların biri iskele civarında, diğeri Çınardibiinde olmak üzere iki yangın başlangıcı pasif koruma amirliğine bildirilmiştir. Derhal harekete geçen yangın söndürme ekipleri birinci yangını pek az zaman da söndürmeğe muvaffak olmuşsa da Halil Vehbi adında bir vatandaşa aid olan ahsab evdeki ikinci yangın büyüme tehlikesi göstermiştir. Bunun üzerine celbedilen mahalle itfaiyesinin yardımcı yangın kısıp zamanda söndürülmüştür.

Dükkan sokağında bir eve isabet eden tahrib bombasile evin çoktüküğü farzedilmiş ve alâkadar ekip derhal faaliyete geçerek enkaz altında kalanları kurtarmıştır.

Ortaokulda tahrib edilen elektrik telleri teknik orama ekipinin müdahalesile derhal tamir edilmiştir. Diğer taraftan Rahmanlar mevkiine mefruz bir paraşütçü müfrezesi indirildiği bildirilmiş, bunlar süratle harekete geçen alâkadar ekip tarafından kâmilan zararsız bir hale getirilmişlerdir.

Bilâhare Yunus çimento fabrikasında müstakil bir deneme yapılmışsa da fabrika bir çok hususlarda hazırlıklarını henüz ikmal etmemişlerdir. Fabrika müdürlüğüne alâkadarlar tarafından bu hususta lazım gelen direktifler verilmiştir. Tecrübe 11,30 da bitmiştir.

Mürakabe teşkilâtına memur alınacak

Fiat Mürakabe Bürosu teşkilâtının yeni kontrolör memurları alınmak suretile tevsi düşünülmemektedir. Yeniden teşkilâtı 50-60 memur alınarak bir kurs açılacaktır. Alınacak memurların bilhassa yüksek tahsil görmüş gençlerden seçilmesi dikkat edilecektir.

Kursun evvelâ Ankarada açılması düşünülmüşse de bilâhare İstanbulda kontrolörlerin pratik bilgilerini ilerletmek imkânlarının daha fazla mevcut olması, kursun burada açılmasını icab ettirmiştir. Kurs gören memurlar memleketin muhtelif yerlerine tevzi edilecektir. İstanbulda da 20-25 memur verilecektir.

Tarihi evrak atılmıyacak

Bazı vilâyetlerce lüzumsuz olduğu için imha edilecek evrak arasında tarihi kıymetli haiz vesika ve kitâbların da bulunduğuna tesbit olunmuştur. Vekiller Heyeti lüzumsuz evrak nelerden ibaret olacağını gösterir bir izahname hazırlaması ve alâkadarlara göndermiştir. Lüzumsuz evrak vilâyetlerde bir komisyon tarafından tasnif olunacak ve tarihi ehemmiyeti görülenden müze ve kütüphanelere gönderilecektir.

Şehir Meclisi dün son toplantısını yaptı

Ayazpaşa - Dolmabahçe yolu münakaşalara sebep oldu, yapılan işlerde iktisada riayet edilip edilmediği hakkında sualler soruldu

Şehir Meclisi dün öğleden sonra Vali ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdarın riyaleti altında Nisan devresinin son içtimasını yaptı.

Geçen celseye aid zabıt okunduktan sonra Cihangir, Ayazpaşa ve civarının tafsilât planlarının tasdik meselesi görüşülmüştür. İmar müdürlüğünün, Ayazpaşa - Dolmabahçe yolu üzerindeki Alman seferinden itibaren yolun genişliğinin 20 metreye indirilmesi hakkındaki haritası bazı münakaşalara sebep olmuştur. İmar müdürlüğü ve encümenin mazbatasında yolun bu kısmının 25 metreye çıkarılması için 1,5 milyon liraya ihtiyaç olduğu ve bunun iktisadî mefhumlara uygun olmayacağı ileri sürülmüştür. Bunun üzerine azalardan bir kısmı söz alarak yolun 25 metreye çıkarılması muvafık olacağı noktasında ısrar etmişlerdir.

Bu sırada azadan Hamdi Rasim Bütün söz alarak:

— Bu zamana kadar yapılan işlerde iktisada riayet edilmiş mi? Evvelâ sarif evet veya hayır diye cevap isterim. demmiştir.

İmar müdürü de bu suale: İmar işlerinde iktisada riayet ediyoruz, cevabını vermiştir.

Vali ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdar da söz alarak encümen ve imar müdürlüğü nokta nazarını müdafaa etmiş ve uzun izahat vermiştir. Müzakere kâfi görülerek mazbata reye konulacağı sırada azadan Zahid Ayaga kalkarak:

— Yolu genişletmek için gelecek devrede karar verilecektir, diye mazbatada bir kayıt vardır. Bir devre bir senedir. Şimdi bu hususta karar veremeyiz, gayri kanunî olur" demiş. Vali de devrenin ne kadar süreceğini Halil Hilmi'den sor muştur. Halil Hilmi buna (hatırlı-yamayacağı) cevabını verince muamelât müdürü (devre) tabirinden ne kasdedildiğini öğrenmek için meclis salonunu terk etmiştir. Meclis de muamelât müdürünün getireceği cevaba intizaren bir kaç dakika müzakereye devam edememiştir. Neticede adı içtima devresinden maksad bir aylık toplantı olduğu anlaşıldığından yol hakkındaki mazbata reye konulmuş ve aynen kabul edilmiştir. Bu suretle yol bugünkü halile kalacaktır. Müteakiben acil

tedavi vak'aları ve sibi imdad taleimatnamesi hakkında müşterek encümen mazbatası okunmuştur. Bu mazbatada imdadı sibi teşkilâtı takviye edileceği cihetle acil vak'alar için ayrı bir teşkilât kurulmasına lüzum olmadığı bildirilmiştir. Amca Hüseyinpaşa yalısının belediye tarafından istimlak için istenen beş bin lira tahsisatın verilmesi muvafık olmadığı hakkındaki bütçe encümeni mazbatası da kabul edildikten sonra celse kısa bir müddet için tatil edilmiş, on dakika sonra meclis ikinci reis vekili Faruk Derelinin riyaletinde toplanmış; matbuat mensubları için Basın Birliği tarafından Çubuklu'da bir bakım müessesesi kurulabilmesi için istenen belediye aid bir arsanın verilmesi muvafık olacağı hakkındaki kavanin encümeni mazbatası kabul edilmiştir.

Bundan sonra belediye tarafından vücut getirilecek 1 milyon liralık en stoku işile meşgul olmak üzere azadan Hamdi Rasim Bütün, Murad Fortun, Ferid Hanol ve avukat Arifin seçilmeleri muvafık görülmüştür. Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmesi mürakiblerinin aylıklarının 300 liradan 400 liraya çıkarılması hakkındaki mazbata da kabul edildikten sonra celseye ikinci bir tatil verilmiştir.

Üçüncü celse Vali ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdarın riyaletinde toplanmış, bazı mazbatalar kabul edildikten sonra Vali ve Belediye Reisi Lütfi Kırdar şunları söylemiştir:

— Bugün 1941 yılı toplantılarını bitirmiş bulunuyoruz. Yüksek meclis bu yıl içinde bilhassa zabıta belediye talimatnamesi, Elektrik, Tramvay, Tünel ve Sular İdaresi teşkilât ve vazife talimatnameleri, bir kısım imar planları ve elektrik, tramvay hesabı kat'ileri müzakerelerini bitirmişler. Bunlar bilhassa mesainin mühim kısmını teşkil etmiştir. Bunların tanziminde encümenler büyük mesai göstermiş, muhtelit, kavanin ve diğer encümenler feragatle çalışmışlar.

Vali meclise teşekkür ve hürmetlerini bildirdikten sonra içtimai kapamıştır. Valinin sözleri alkışlarla karşılanmıştır. Şehir Meclisi İkinciteşrinin birinci günü toplanacaktır.

Ticaret mektepleri tedrisatında mühim değişiklikler yapıldı

Orta ticaret mektebi 3 yıla indirildi, Ticaret lisesi 3 sınıfa çıkarıldı, orta ticaretin dördüncü sınıfında okuyanlar mezun addedilecekler

Bu seneden itibaren orta ticaret okullarında tedrisat müddetinin üç yıla indirilmesi ve ticaret liselerinde ise üç yıla iblağı üzerine bu okulların tedrisat ve teşkilâtı etrafında Maarif Vekâleti tarafından aşağıdaki esaslar kabul edilmiştir: Orta ticaret okullarının eski teşkilâta göre dördüncü sınıfları, yeni teşkilâta Ticaret Lisesi ikinci devre birinci sınıfı kabul ettikten sonra bu sınıftaki talebenin 1939-1940 ders yılında üçüncü sınıfta aldıkları sınıf geçme notlarının orta ticaret okulu mezuniyet imtihanı notları telâkki edilerek kendilerine orta ticaret şehadetnamesi verilecektir.

Eski teşkilâta orta ticaret okullarının yeni teşkilâta göre Ticaret Lisesi ikinci devre birinci sınıf sayılan dördüncü sınıfa şimdiki kadar devam edenlerden, Ticaret Lisesi tahsilini ikmal etmeden ayrılmak isteyenlere ticaret lisesi ikinci devre birinci sınıftan ayrıldıklarına dair tasdikname verilecektir. Adana, Samsun, Trabzon, orta ticaret okullarındaki dördüncü sınıflar yeni teşkilâttaki ticaret lisesi ikinci devre birinci sınıf haline gelmiş olduğundan bu okulların adı badema "Ticaret Lisesi" olacaktır.

"Yardımsevenler Cemiyeti", İstanbul ekibleri faaliyette

Ankara Yardımsevenler Cemiyetinin İstanbul subesinin faaliyete geçtiğini yazmıştık.

İstanbul kadınlarının Parti merkezinde yaptıkları büyük toplantıda bayanlardan bir kısmı, cemiyet nizamnamesinin dışında ve bugünkü fevkalade ahvalin icab ettirdiği şekilde faaliyet gösterilmesini istemişlerdi. Bu teklifler İstanbul şubesi idare heyeti tarafından Ankara yapıldırılmış ve bu hususta bir karar istenmişti. Cemiyet merkezi bu teklifleri kabul ettiğinden İstanbul şubesine bildirmiş, şehrimizde muhtelif faaliyet ekipleri teşkil olunmuştur.

Dikiş ve askeri sarğı hazırlamak, gönüllü hastabakıcı yetiştirmek gibi işlere derhal başlanacaktır.

İstanbul şubesi, Ankara merkezinin Türk bayanlarını vazifeye davet eden beyannamesini süratle tebliğ ederek bütün İstanbul bayanlarına dağıtacaktır.

Diğer taraftan Halkevleri her sene normal olarak yaz aylarında yapmakta oldukları üç aylık bir yaz tatilini bu sene yapmayacaklardır. Yardımsevenler Cemiyetinin yaz aylarında da Halkevlerindeki faaliyetleri devam edecektir.

Darbhaneden çalışan gümüş liralırlar

Darbhanede basılan paraların tasnifi sırasında gümüş liralardan mürekkep 250 liralık bir torba paraları çıkmıştır. Fakat, sirkatin kimin tarafından yapıldığı kat'iyetle tesbit olunamamış, binnetice paraların tadad ve tasnif memurları olan Hüsnü, Tulû, Şerif, Kenan ve Abdullâh isimlerindeki 5 müşahhedem sirkatten mes'ul olarak adliyyeye verilmişlerdir.

Sümerbank Umum Müdürünün tetkikleri

Sümerbank Umum Müdürü Bırhan Zihni Sanus dün Ankaradan şehrimize gelmiştir. Bırhan Zihni Sanus doğruca Feshane fabrikasına giderek tetkiklerine başlamıştır. Burada yılını mensucat sanayii mensublarının istirakile bir toplantı yapılarak, kumaş imali meseleleri görüşülmüştür. Bırhan Zihni şehrimizde bir müddet kalarak yılını mensucat meseleleri üzerinde tetkiklerde bulunacaktır. Bugün saat onda yılını mensucat fabrikatörlerinin istirakile Bırhan Zihni Sanus reisliğinde bir toplantı daha yapılacaktır.

KÜÇÜK POLİS HABERLERİ

Bir hamal çuvallar altında kalarak öldü

Evvelki gün Ayvansarayda bir hamalın ölümlü neticelenen bir kazaya olmuştur. Vefada Kâtibçeblî caddesinde 11 numaralı evde oturan ve Ayvansarayda Güven çelik fabrikasında hamallık yapan Salim, evvelki gün fabrikada çuval yığınlarının arasında dolanırken, birdenbire çuvalın üzerine devrilmiş ve feci bir şekilde ezilmesine sebep olmuştur.

Vücudünün muhtelif yerleri bu suretle ağır surette zedelenen Salim bir müddet sonra ölmüştür. Kaza etrafında zabıta ve adliye tahkikata devanı etmektedir.

Denize atılan çocuk

Evvelki gün Tarabya sahillerinde denizde 15 günlük bir çocuk cesedi bulunmuştur.

Boynunda bir de taş takılı bulunan yavrurun kimin tarafından su akubete sürüklendiği zabıtaca araştırılmaktadır.

Otomobil çarpıtı

Feneryolunda Yıldırım sokağında 95 numaralı evde oturan Fatma adında bir kadın, dün Galata caddesinden geçerken, şoför Aramın idaresindeki 2596 numaralı otomobilin çarpmasıyla başından yaralanmıştır.

Yaralı kadın tedavi edilmek üzere hastaneye kaldırılmış, şoför yakalanarak hakkında takibata başlanmıştır.

Parmakları kesilen işçi

Eyübe Kelenderhane mahallesinde 62 numaralı evde oturan ve Feshane fabrikasında çalışan Şevki adında bir işçi dün fabrikada işle meşgul olurken elini makineye kapmış, parmakları kesilmiştir.

Yaralı ameliye tedavi edilmek üzere Balat hastanesine kaldırılmış, kaza etrafında tahkikata başlanmıştı.

Sektei kalbden öldü

Dün Bandırmaya hareket etmek üzere demir alan Marakaz vapurunda bulunan yolculardan berber Sami isiminde 52 yaşlarında bir adam sektei kalbden ölmüş, cesed dışarıya çıkarıldıktan sonra vapur yoluna devam etmiştir.

Küçük haberler

● Dünkü ihracatımız 377 bin lirayı bulmuştur. İhraç edilen maddeler arasında Almanya'ya kum, deri, balık, Çekoslovakya'ya iç fındık, İtalyaya deri, Mısır'a iç fındık, Romanya'ya nohut, İsviçreye susam bulunmaktadır.

● İstanbul Esnaf Cemiyetleri Haziran'dan itibaren yeni aza kaydına başlayacaktır. Aynı zamanda eski azaların da kayıtları yenilenecektir.

● Şehrimizdeki lise ve ortaokulların beden terbiyesi öğretmenleri yarın saat 15 de Maarif Müdürü Tevfik Kut'un reisliğinde bir toplantı yaparlar 19 Mayıs Gençlik ve Spor bayramı hazırlıkları etrafında müzakerelerde bulunacaklardır.

● Şenliklerin prova ve merasimi bu içtimada tesbit edilen esaslar dahilinde yapılacaktır.

● Şehrimizdeki ortaokul eleme imtihanları dün nihayetlenmiştir. Alâkadarlar tarafından beyan edildiğine göre bu yıl okullarda geçen yıla nisbetle daha iyi neticeler elde edilmiştir. Eleme imtihanlarında muvaffak olan talebeler bugünden itibaren bütün okullarda devlet ortaokul bitirme imtihanlarına girmeye başlamışlardır.

Beyoğlu Vakıflar Direktörlüğü ilânları

Beyoğlu Vakıflar Müdürlüğüne senetsizden tapuya raptı istenilen Tophanede Sakabaşı mahallesinin ve Defterdar yokuşu sokağında Şemsîbaba türbesi namile maruf olan 10/5/941 güntüne mısadif Cumartesi günü saat 11 de mahallinde tahkikat yapılabacağından bu gayri menkul üzerinde bir gına tasarruf iddasında bulunanların muayyen olan günde mahallinde memuruza veyahud da daha evvel Sultanahmedde Beyoğlu Tapu Sicil Muhafızlığına müracaatları ilân olunur. (3375)

Yarın matinelere den itibaren:

TAKSİM SINEMASINDA

En büyük macera filmlerinin 2 yıldızı

JACKIE COOPER ve FREDDIE BARTHOLOMEW

tarafından yaratılan

KARA ALTIN MÜCADELESİ

Petrol mücadelesinin süper filmi... Ateş maceraları... Alevler arasında 2 çocuk... Büyük ve hissi bir mevzu...

SPOR

Bu hafta yapılacak maçlar

Pazar günü Şeref sahasında dört klub arasında hususi maçlar yapılacaktır.

İstanbulspor, Beyoğlu Gençlik maçı 9,30 da, Beşiktaş, Taksim maçı 11 de yapılacaktır.

Galatasaray ile Fener Ankaraya gidiyorlar

Bu hafta milli küme deplasman maçları için Galatasarayla Fenerbahçe takımı Cuma günü Ankaraya gideceklerdir.

İstanbul takımları Ankarada Harbiye ve Maskesporla karşılaşacaklardır.

Hakem kursu mezunları

İstanbul Hakem Komitesinden: Son hakem kursuna devam ederek sıfahi imtihanları yapılmayan hakem namzedlerinin 3/5/1941 Cumartesi günü saat 14.30 da bölge merkezinde bulunmaları tebliğ olunur.

İstanbul borsası

30/4/1941 açılış - kapanış fiyatları

ÇEKLER		Açılış ve kapanış
Londra	1 Sterlin	5.24
New-York	100 Dolar	132.20
Cenevre	100 İsviç. Fr.	30.70
Atina	100 Drahmi	0.9075
Madrid	100 Pegeva	12.9370
Yokohama	100 Yen	31.1375
Stokholm	100 İsveç Fr.	30.745

Esham ve Tahvilât

Sivas - Erzurum I.	19.20
Sivas - Erzurum II. 3/4 VII.	19.36

RADYO

PERŞEMBE 1/5/1941

8: Saat ayarı, 8.03 Ajans haberleri, 8.18: Hafif parçalar (Pl.), 9: Ev kadını, 12.30: Saat ayarı, 12.33: Solo şarkılar, 12.50: Ajans haberleri, 13.05: Beraber şarkılar, 14: Karışık program (Pl.), 18: Saat ayarı, 18.03: Radyo caz orkestrası, 18.40 İncesaz, 10.10: Ko-nuşma, 19.30: Saat ayarı ve ajans haberleri, 19.45: Kanuşma, 19.50: Solo şarkılar, 20.15: Radyo gazetesi, 20.45: Dorothy Lamour plâkaları, 21: Dinleyici istekleri, 21.30: Konuşma, 21.45: Radyo orkestrası, 22.30: Saat ayarı, ajans haberleri, borsa, 22.45: Dans müziği (Pl.)

Teşekkür

Çok sevgili aile reisimiz SALİH BOZOK'un aramızdan ebedi ayrılışı dolayısıyla gerek telgraf ve mektupla teessürlerimize işti-rak eden ve gerekse cenaze merasiminde bizzat bulunmak ve celenk göndermek zahmetini ihtiyar etmiş olan muhterem zevata ayrı ayrı arzı şükran eylemeğe kederimiz mani olduğundan, kendilerini bu husustaki samimi alâkaları için, en kalbi teşekkür ve minnet hissiyatımızı iblağa sayın gazetesinizin kıymetli delâletini rica ederiz.

BOZOK ailesi
YENEN ailesi
AYGEN ailesi

Pazar Ola Hasan Bev Diyor ki:



— Hasan bey bak gazetede ne yazıyor... Japonlar deniz... Sebze bahçeleri yapıyorlar... Şayanı hayret şey değil mi? — Ne yapıyorsun, bizde de sebze çamurlu sular içinde durmaz mı?

Resmî Tebliğler

İngiltere üzerinde

Londra, 30 (A.A.) — Hava ve dahili emniyet nezaretlerinin tebliği:

Düşman tayyareleri bu gece İngilterenin cenubu garbisinde bir şehre hücum etmişler ve bazı yangınlar çıkarmışlardır. Fazla insan ölmüş olmasından endişe edilmektedir. Bundan başka İngilterenin cenubu garbisinde, şimalinde, şarkında ve Galles mıntakasının cenubunda diğer bazı yerlere de bombalar atılmıştır. Burarlarda bazı hasarlar olmuştur. Cenubi Galles'de bir yerde birkaç kişi ölmüş ve yaralanmıştır.

Bu gece İngiliz avcı tayyareleri İngiltere üzerinde üç düşman tayyaresi düşürmüşlerdir.

İtalyan tebliği

Roma, 30 (A.A.) — İtalyan ordularını umumi karargâhının 329 numaralı tebliği:

Alman ve İtalyan hava teşekkülleri Akdenizde düşman cüzütamlarını bombardıman etmişlerdir.

Bir hava muharebesi neticesinde iki düşman tayyaresi düşürülmüştür.

Sollum cephesinde, Alman - İtalyan kuvvetleri tarafından yapılan taarruzlar neticesinde mahsus zaviata uğruyan düşman birkaç noktada gerilemiştir.

Alman ve İtalyan hava teşekkülleri Tobruk limanını ve istihkamlarını bombardımana devam etmişlerdir. Bataryalara ve mevzilere isabetler kaydedilmiştir. İngiliz motörlü arabaları mitralyöz ateşi altına alınmıştır. «Blenheim» tipinde bir tayyare düşürülmüştür.

29 Nisan gecesi, düşman tayyareleri, Bingaziye taarruz etmişlerdir.

Sarkî Afrikada muhtelif mıntakalarda küt'alarımız topçu ve piyade kuvvetleriyle düşmanın tazvikiğini güçleştirmeye devam etmektedirler.

Kandırada iskambil oyunu menedildi

Kandırâ (Hususi) — Kandırâ kahve ve çay evlerinde evvelce kaza kaymakamlığı tarafından iskambil oyunu menedilmişti. Kahveciler bu men kararına itiraz ederek müsaade edilmesini talep etmişlerdi. Fakat kahvecilerin bu talebi memleket menfaati bakımından zararlı görülerek bu müsaade talebi reddedilmiştir. Kaymakamlığın bu red kararını halk arasında ve bilhassa çocukları bulunan aileler arasında fevkalâde bir memnuniyetle karşılanmıştır. Çünkü kahveler gündüzleri ve geceleri gençlerle dolar, iskambil oyunları oynanırdı. Bu sed karareyle gençliğin nezih yerlerde ve Halkevinde toplanmasına zemin ve zaman hazırlanmıştır.

Çukurovada yayla ve bağlara rağbet var

Adana (Hususi) — Bu sene gerek yaylalara ve gerekse bağlara karşı Çukurovalıların rağbeti artmıştır. Her sene yaylalara ve bağlara çıkan halkın şehirdeki evleri boş kalıyordu. Halbuki bu sene istanbuldan gelmekte olan aileler bu evleri 6 ay yaz için tutmaktadırlar. Bilhassa bu sebepten yayla ve bağlara bu sene geçen yıllarda görülmemiş bir rağbet vardır.

Çukurovada yayla ve bağlara rağbet var

Adana (Hususi) — Bu sene gerek yaylalara ve gerekse bağlara karşı Çukurovalıların rağbeti artmıştır. Her sene yaylalara ve bağlara çıkan halkın şehirdeki evleri boş kalıyordu. Halbuki bu sene istanbuldan gelmekte olan aileler bu evleri 6 ay yaz için tutmaktadırlar. Bilhassa bu sebepten yayla ve bağlara bu sene geçen yıllarda görülmemiş bir rağbet vardır.

«Son Posta» nun tefrihası: 34



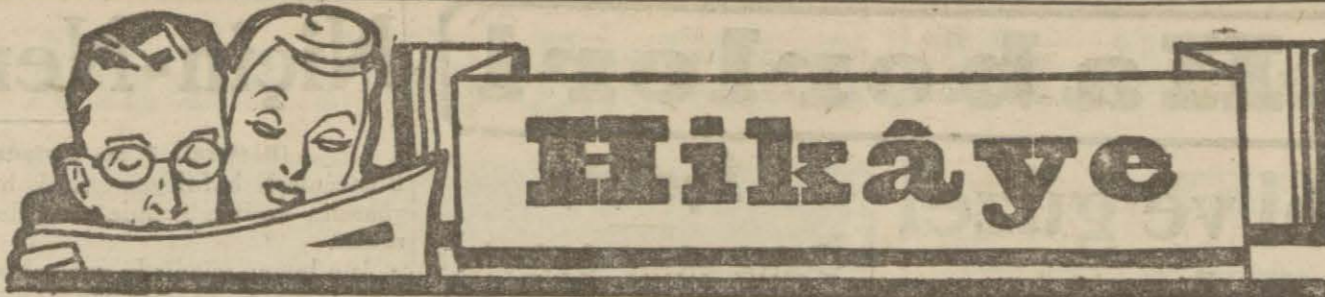
HAVA GIVNA

Temel içini çekti. Bir kadeh daha boşalttı. Hem ağlamak, hem gülmek istiyordu.

Sahnedeki Şakrak halkın ne derece müşkülpeşend olduğunu görüyor, zevksizliğine hükmediyor. Topladığı cılız alkışlarla Şetvanın taşkınlıkla el çırpması acı bir tezahtır. Bir ma - sadan içki kokulu kaha-kahalar yükseldi. Cılgın tezahürlerle karşılaşan Yıldız şahnedden salona renkli balonlar atıyordu. Balonlar bir masadan bir masaya uçuşuyor, sevinçle yaygınlaşıyor, sarhoşluk gülmelerine vesile oluyordu. Mu - sevi gömlektir yüksek sosyete hayatı sürdüğüne kanidi.

Garsonlar masalara serpantin paketleri dağıtıyorlardı. Renkli kâğıddan seridler havada dalgalanıyordu. Şakrak sahnedeki acı tecrübesini Şetvanın boynuna sarı - larak unutmaya çalışıyordu. Ortalık lavanta rayhalarına karışan ter kokuları istilâ etmişti. Bilen bilmiyen dans kalkmıştı. Herkes itişiyor, çarpışıyor, gülüşüyordu. Herkes neş'eli görünüyordu veya görünmeğe çalışıyordu. Şetvan dördüncü siseyi bitirmek üzereydi. Temel durmadan içiyordu. Melpomeni durmadan gülüşüyordu. Bir köşede yalnız bir kişi umumi eğlenceye iştirak etmiyor, düşün - celi, mahzun, mükedder duruyor -

du. İstisna teşkil eden bu zat A - pustoktu. Apustol son kurusuna kadar parasını bitirmişti. Bu gece son gecesi idi. Şafakla beraber intihar edecekti. Ölmeden evvel bir daha san'atkarlarını görmek, yarıttıkları emsalsiz havayı teneffüs etmek, parasını vermeyeceği içki - ler içmek üzere buraya gelmişti. Apustol Yıldız gördü, Sütünü gördü, Neş'eyi gördü. Şakrak, Kara Aslan, Bücürü gördü, hattâ Melpomeniyi gördü. Fakat biri kalbinde bir akis uyandırmadı. Zira Apustol kendine ölmüş nazarıle bakıyordu. Yegâne maksad içmek, çok içmekti; içkide intihar



Hikâye

Şerikim Rufe

Yazan: O. Henry

Çeviren: İsmet Hulûsi

Kendisine itimad edebileceğim bir şerike ihtiyacım vardı. Kendi onu Mount Neboda bulabilmişim. Mount Neboda bir hafta kaldıktan sonra ora ahalisi benim vergi tahsiline gelmediğime kanaat getirmişler, artık çekinmiyorlardı. Bir gün bir bakkal dükkanında müşterilerin yanında Mount Neboda'nı başka başka bir yerde fena insanların bu kadar az olabileceğini zannetmediğimi söyledim.

Bakkal: — Her halde misafiriniz, Rufe Tartune'i tanımadılar. dedi. Jandarma kumandanı atıldı: — Nasıl tanıyabilirler ki; misafiriniz ancak sekiz gündür buradadır. Halbuki Rufe Tartune bir aydır hâpiste yatıyor. Aksiliğe bakın şimdi aklıma geldi, Dün serbest bırakacaktım. Zarar yok. Fazla yatmış bir günü bir daha serferinden tnezil ederim.

— Jance Godloe'nin katili de değil mi?

Ben de tekrar söze karıştım: — Böyle güzel bir memlekette böyle fena yürekli bir adam... Kabil değil olamaz.

Bakkal Rufenin aleyhinde idi: — Bu kadarı az, bilseniz daha ne marifetleri var. Domuz çalar, domuz...

Böyle bir cinayet hakkında ne düşünemediğimi anlamak için yüzüme bakiyorlardı: Her neyse Rufe Tartune serbest bırakılmıştı. Böyle birine ihtiyacım vardı, kendisiyle tanıştım. Ve ikimiz yalnızken konuşabileceğimiz için onu şehrin haricine götürdüm.

Bir kere de ben istisabv etmek neler yapabiliyorsa kabiliyetli olduğunu anlamak istiyordum.

O her şeyden önce domuz çalmaktaki hünerile müftechirdi. Segini çıkarttırmadan nasıl domuzları kaptığını anlatırken ağzı kulaklarına varmıştı.

— Bunları bırak, dedim, bizim için kolay, benim bin dolarım var. Bu bin doların getireceği temettüü seninle pay edeceğiz. Sen yalnız ben ne dersem onu yaparsın...

Anlaşmıştık. Projem şu idi: En evvel Lexinge gidecektik. Ora ahvaline vukuf peyda etmek ve bu arada Rufenin ehni biraz alıstırmak için birkaç gün kalacaktık.

Lexinge Binkley biraderler sirkisi de uğramıştı. Köylüler sabah - tan aksama kadar cadırlar e'rafında dönüp dolaşıyorlardı. Bir handa altı üstü iki oda tuttum. Alt katta Rufe kalacak üst katta da ben kalacaktım.

Sirk müdavimlerini terübe etmek kârlı olur, bu hususu hiç bir zaman ihmal etmem.

Sirke giden en kalabalık yol üzerine bir masa koydum; çokka üç, toparlak bir, oyununa başladım. Rufenin rolü basitti. Başlangıçta biraz kaybedecek, sonradan birbirini ardısına kazanacaktı.

Ben köylülere oyunun nasıl oynanacağını, hokka altında toparlak bulmanın ne kâr getireceğini izah ettim. Bir genç adam, bir metelik gözden çıkardı. Ona kazandırdım. Reklâm oldu. Başkaları geldi, kaybettiler. Kendini çok zeki addeden birine kazandırdım.



Evvelce kaybedenler yeniden oynamak hevesine kapıldılar. Bira - zık kazandırdım. Mikdarı artırdılar. Sonunda tabii yutuldular. Bu yüzden işler biraz gevşer gibi oldu.

Tam Rufenin oyuna müdahale edeceği zamandı. Oynayacaklar herkesin kazanabileceğine kani olmalıydılar. Başımı kaldırıp sağa sola baktım. Sirk cadırın önünde idi. Neredeyse gelir. Fakat boşuna bekledim. Rufe gelmedi.

Kendi kendime de biraz iş yaptım ama, bu iş oltayla bahk tutmak neviendim. Pıyıcı partiyi toplarken hesabladım. 42 dolar kazandırdım. Halbuki ben Rufenin rolüğü de hesaba katarak 200 doları su içinde kazanacağımı aklıma koymuştum.

Saat on birde hana gittim. Benim çırak henüz görünmemişti.

Henüz uyumuştum. Bir çocuk viyaklaması beni uyandırdı. Ya - taktan fırladım. Kaptıyı acı baktım. Hancı kadın oradavdı. Uyu - yanları rahatsız eden bu küçük iz'ansızın susturulmasını rica ettim. Hancı kadın aksi aksi yüzüme baktı:

— Sizim arkadaşınız olacak a - damın getirdiği domuz böyle ba - ğıyıyor. Ben lâf dinletemedim, bari siz söyleyiverin.

Kan beynime çıkmıştı. Alt katta indim. Rufe orada idi. Bağırıp çağırarak domuzla süit içirmekle meşgulü. Demediğimi bırakmadım. Gündüz görünmemesile ne büyük zarara düştüğümü anlattım. Üstelik elâlemi rahatsız eden bir domuz da getirmişti.

— Huyum, dedi, epey zamandır domuz çalmamıştım. İnsan alışınca duramıyor, bunu çaldım. Ama fevkalâde bir sey.

— Bu pis hayvan hırsızlığı bir huy ha...

— Pis hayvan mı, sizin domuzlar hakkında fikriniz kit olsa gerek. Bunlar ne marifetli şeylerdir. Biraz evvel bu domuz, odada iki ayağı üzerinde dolaştı, durdu.

— Handaki yolcuları rahatsız etmek için bir seeb daha.

— Karnı açtı. ne yapsın?... Şimdi doydun, artık kimseyi rahatsız etmez.

Hakikaten bütün gece bir daha sesi duyulmadı. Sabah olunca hanın kahvesine inmişim. Tek yapraklı mahallî gazeteyi gurdüm. Büyük harflerle yazılmış bir ilân gözüme çarptı.

«500 dolar mükâfat. «Beppo isimli sirk domuzunu canlı ve sıhhati yerinde olarak Birkley biraderler sirkine getire - ne 500 dolar mükâfat verilecektir. Sevimli bir tavır takınarak. Sorgu sual oluyor.»

Gazeteyi katlayıp cebime koydum. Rufenin odasına girdim. Rufe giyinirdi. Domuz akşamdan tabakta kalmış süt bakiyesini sö - mürmeğe koyulmuş bir halde idi. Sevimli bir tavır takınarak:

— Hepinize gün aydın dedim, ya efendisi buradan gidince do - muzcuk ne olacak?

— Mount Neboya anneme gön - dereceğim, ona, benim yokluğu - mu hissettirmez.

— Güzel hayvan.

— Dün akşam çirkin olduğun söylemişsiniz.

— Gündüz gözile baska görün - yor, ben hem domuz düşmanı değilim ki. Senden bunu on dolara da satın alırım.

— On dolar mı, baska bir do - muz olsaydı tereddüdsüz satardım. — Peki bunu neye satmıyor - sun?

— Sirkte bine yakın insan ar - sından bunu çalmak kolay mı ol - du? İleride torunlarına gösteri - rim ve nasıl kaldığımı onlara an - latırım.

— Torunlarına mı, senin çocu - ğun olacak, evlenecek, onun da çocukları olacak, domuz o zamana kadar yaşar mı? Hem uzatma, yüz dolar.

— Bu kadar para çok fazla ama, siz bu domuzu ne yapacaksınız?

— Benim domuz meraklı bir tanıdığım var, bütün dünyayı do - muzlarından kendinde mevcut - dur. Yalnız böyle bir domuz ih - tiyacı vardı. Her ne ise iki yüz el - li, haydi toparlak hesab üç yüz.

— Para meselesi değil, bu do - muz muhafaza etmek bir zevktir.

— Dört yüz dolar. hem şimdi sa - yıyorum. Paralar da kalp olmya - cak.

— Satmaya niyetim yok.

— Dört yüz elli dolar.

— Bu kadar ısrar. Pekâlâ, gön - nü kırmamak için dört yüz elli dolara satıyorum.

Dört yüz elli doları saydım, do - muz mu aldım, sirkte gittim. Müdü - rü görmek istediğimi söyledim.

Kır bıynıklı bir adam karşıma çıktı: — Beppoyu getirdim. (Arkası sayfa 6 sütun 6 da)

SİNEMA

Zarah Leander'in yeni ve güzel bir filmi: Unutulmaz bir balo gecesi

Şehrimizde bu hafta büyük san'atkar Zarah Leanderin yeni bir filmi gösterilmektedir. Bu film, Zarah Leanderin şimdiye kadar çevirmiş olduğu filmlerle en güzeli olarak tavsif edilmektedir.

Zarah Leanderden burada bahsedecek değiliz. Son Postada hakkında hayli malûmat vermiştik. «Unutulmaz bir balo gecesi» meşhur musikisinas Çaykovski'nin hayatını tasvir eylemektedir.

Fakir ve tanınmamış bir musikisinas olan Çaykovski, Katarina adında güzel bir kadını sevmektedir. Fakirliği dolayısıyla Katarina ile evlenemiyor. Kadın zengin bir maliyeciyeye varıyor. Katarina el altından musikisinasına yardım - da bulunmaktadı. Eserlerini tabetirmekte ve para kazanmasını temin eylemektedir. Bu sayede Çaykovski büyük bir şöhret edinmektedir. Çaykovski genç kadına müracaat ederek kocasından ayrılmasını talep ediyor. Sırf Çaykovskiye karşı olan derin sevgisinden dolayı kadın talebi reddediyor. Bu red keyfiyetinin sebeblerini tahlil etmiyen Çaykovski hiddetlenerek küçük bir dansöz ile evlenmiştir ve duyduğu derin ızdırab da en güzel eserlerini vermesine vesile olmuştur. Aradan birkaç sene geçmiştir. Moskovada «altıncı senfonisi» sini idare eylemek üzere Çaykovski Moskovaya gelmiştir. Artık Katarina da serbest bulunmaktadır. Saadetlerine engel yoktur. Fakat konser gecesi Çaykovski kolerağa tutulmuştur.

Bu film meşhur rejisör Carl Fröhlich tarafından çevrilmiştir. Film musiki bakımından çok zengindir. Çaykovski'nin eserleri, büyük bir şöhrete sahib olan Berlin operası orkestrası tarafından çalınmıştır. Zarah Leander herkesi teşhir eden sesi ile şarkılar söylemektedir.

Başa Zarah Leander olmak üzere bütün san'atkarlar rollerini büyük bir muvaffakiyetle ovna -



Zarah Leander

mişlardır. Birçok güzel filmler yaratmış olan güzel ve çevik san'atkar Marika Rökin filmde büyük bir rol almış olması filmin kıymetini bir kat daha artırmaktadır.

O. T.

İnkılâb Müzesinde şeref levhaları

Şehir vesikalari İnkılâb müze ve kütübhane idaresi, kütübhaneye 500 den fazla kitab verenler hakkında müzede şeref levhaları asıl - masını kararlaştırmıştır. İlk olarak Emir oğlu Ziya ve M. Cevdet namına müzeye şeref levhaları konulacaktır.

Diğer taraftan müze idaresi, yakında büyük bir temaşa sergisi açacaktır.

Kaybolan veznedar

Eminönü belediye tahsil şubesi memurlarından Nazmi 20 gün evvel kaybolmuştur. Nazmi gaybubeden bir gün evvel zimmetinde bulunan bütün paraları belediye veznesine yatırmıştır. Fakat ertesi günü tahsilât yapıp yapmadığı arlaşılamamıştır. Belediye tahsilardan habeslarını tetkik etmekte, zabita da kendisini aramaktadır.

GÖNÜLİSLERİ

Fazla uzayan işden hayır çıkmaz

Ankaraya yakın şehirlerimizden birinde oturan Bay «Ce» bana beylik bir hikâye anlatıyor, «beylik» dedim, darılmasın, hakikatte bu hikâyenin başka vasfı yoktur, benzerlerine hergün binlerce rast - gelinir. Hülâsası şu:

— İki yıl sevdiğim, ailelerimi - zin arzularına rağmen evlenecektik, fakat işte beş ay oluyor ki, bana karşı kızın vaziyeti değişti. Hikâyenin alt tarafı, tahmin edersiniz, bir feryaddir, bir sürü sualdir, derd yanmadır.

Bay «Ce» ye kısaca söyleyeyim: — Sevişen her çift kalblerini birleşmiş sanır, hakikatte arala - rında bir uçurum vardır, uçuru - mun üzerinde de bir köprü vardır, bu köprü hayalden, histen, rüyadan yapılmıştır. Aradan ge - çen hergün ilk zamanlarda bu köprüyü tahkim eder, tezyin eder, ki - saltır. Bu muayyen bir zaman içindir. O zaman geçince aksi tesir başlar, artık her geçen gün köp -

rüyü tahribe başlar, üzerinden süslerini alır, sınırsız ki köprü kaçuktan yapılmıştır, uzamaya başlar, kız bir tarafta kalmıştır, erkek öbür taraftadır. Nihayet sid detli bir rüzgâr çıkar, köprüyü yı - kır götürür ve erkek yahud kız bakar ki, sevgilisi karşı sahilde bir başkasının kolları arasındadır.

Bay «Ce» sergüzeşti fazla u - zattı, kız da hayallerinden sıyrı - mak için zaman buldu, sonra bu izdivaca ailesinin razı olmadığını da düşündü, derken karşısına da - ha münasib bir erkek çıktı, şimdi aynı macerayı, eğer maziden ders almıydısa, onunla tekrar etmek üzereydi.

Okuyucum fazla üzülmesin, ser - güzeştin bu şekilde bitmesi belki de kendi lehindedir. Zira fazla u - zayan isten havır çıkmadığı gibi aile rızası hilâfına yapılan evlen - meler de ekseriya kötü biter.

TEYZE

Kırılan tabak ve bardak şakırtısı caz seslerine karıştı. Şetvanın gözleri kapanmıştı. Temel başını masaya dayadı... Sonra her şey ka - ranlıklara karıştı...

Lâmbalar çoktan söndürülmüş - tü. Gece hizmetine memur garson - ları beyaz ceketleri, yani seridli si - yah pantolonları üzerine paltola - rını giymişler, yakalarını kaldı - rmışlar, yorgun adımlarla şafağın alaca karanlılığına karışıp gitmiş - leri. Çalgıcılar notalarını topladı - mışlar, sazlarını kapamışlar, bir an evvel hasretini çekmekte ol - dukları istirahatate kavuşmak üzere süratle dağılmışlardı. Vestiyer son müsterinin paltosunu, şapka - sını verdikten sonra evine koşmuş - tu. Gardenbarın salonu şimdi tem - mizliğe memur müstahdemine ter - kedilmişti.

Duvarların üst kısmında, tavana yakın olan pencerelerin açıl - ması ile içeriye dışarının soğuşu - le beraber yağmurlu, kirlî, kuruşu - bir kış sabahının donuk zıvası gi - rip salonu yalan yanlış aydınlattı.

Yemek artıkları dolu tabak - lar, yerlere atılmış peçeteler, le - kelenmiş masa örtüleri, solmuş çi - çekler, soğumuş sigara külleri, du - dakların kırmızı boyasıyla boyan - mış izmaritler, bir masadan bir itilmiş, devrilmiş, karışmış iskem - leler, boş şarab ve şampanya şi - seleri, erimiş buzun kirlî suvile dolu kovalar, yerleri süprütü - ğe benzetilen birbirine doluşmuş masaya uzanan renkli kâğıtlar, serpantin yığınları, patlamış balon derileri, meyva ka - bukları, püro uçları...

Parlak bir eğlence gecesinde arta kalan hüznü verici na hoş man zara...

Bu harabenin arasında, her biri bir köşede, üç cisim, üç insan en - kazı, belki üç cesed... Biri masa - nın üzerine kapanmış, biri devril - miş iskemlelerin arasına yıkılmış, biri de yere serilmiş...

Soğuşun tesiriyle Şetvan gözü - nü açtı. Aman Yarabbin burası ne resiydi?...

(Arkası var)

Memleket Haberleri

Niçin-Nerede-Nasıl?

Hatayda

Bu bölge yurdun zengin turizm kaynağıdır

Hatay muhabirimiz yazıyor: Yedi bin senelik bir tarihe malik bulunan Hatay, turizm bakımından çok zengin bir mütakadır. Turizmin esasını teşkil eden tarihi eserler, iklim, tabiat ve turistik tesisler burada tamamıyla ve mebzul olarak mevcuttur.

Erzinden itibaren Hatayın her men her semtinde binlerce sene ev-vele aid sayısız tarih eserleri ve habeleri göze çarpar. Bu eser ve habeler size bugün var veya yok, fakat tarihin mali olmuş bütün kavimleri hatırlatır ve hayallerini gözlerinizin önünde canlandırır. Antakya müzesi, bilhassa mozayik bakımından dünyanın en zengin müzelerinden birisidir. Burada milattan önce ve sonraki tarihin birçok izlerine rastlanmaz mümkündür.

İklim bütün Hatayda fevkalade nefistir. İskenderun ve Antakya'da kara kış günleri hoş bir bahar havayı yaşamamız kabil olduğu gibi bahar günlerinde de yaylalarda soğuk iklimin tadını almamız mümkündür.

Burada tabiatı toprağa renk vermiş ve desen işlemiş bulacaksınız. Nereye baksanız, gözünüzü ne yöne çevirseniz bir başka tabiat güzelliği, zümrütle işlenmiş nişini veren tabiat tabloları ile karşılaşacaksınız. Deniz dağ, orman, nehir, ova, selâle, altı kardeş gibi bir arada toplanmıştır. Bu güzelliği tarif ve tasvir için cildler lazımdır.

Hatayda turisti her suretle tatmin edecek konfor da mevcuttur. Yollar, bütün kasabalar ve bir kısım köyleri de içerisine alacak şekilde, geniş ve asfalttır. İskenderun ve Antakya'da her türlü medeni tesisat mevcut olduğu gibi Soğukluk, Harbiye, Nergizlik, Belan, Şenköy, Bit-yası gibi meşhur yayla ve sayfiyeler de turistik otel ve lokantalar, muntazam yollar, çarşılar ve bazılarında elektrik tesisatı da vardır.

Geçen sene bu yaylalara Türkiye'den mühim miktarda turist gelmişti. Bu sene de aynı şekilde ve hattâ daha geniş miyasta turist geleceği kuvvetle umulmaktadır.

Adana ve Mersine göç edecek istanbullular

Birçok aileler şimdiden bu iki şehre gelmeye başladılar

Adana (Hususi) — İy bir kaynaktan aldığım malûmata göre, İstanbul'dan ayrılmakta olan halkımızdan büyük bir kısmı Mersin ve Adanaya gelecektir. Şimdiden elli kadar İstanbullu aile Adanaya gelmiştir. Yapılan hesaba göre, yaz mevsimi için Adanada fazla olan yedi sekiz bin kişinin ikametüne kâfi gelecek mesken -günkü Adanalılar yaylalara ve bağlara çıkmaktadır - bulunabilecektir. Keza Mersinde de beş bin kişiye ev bulunabilecektir. Bu hususta mahalli belediyeler daha esaslı tetkikler yapmaktadır.

Aldığım malûmata göre, Mersine de İstanbuldan 35-40 aile gelmiştir. Bunların ekserisi ticaretle meşgul olanlardır.

Doğum

Gazetemizin Tokad muhabiri Tevfik Demirelin bir kızı dünyaya gelmiştir. Miniminiye uzun ve mes'ud ömürler diler, ebeveynim tebrik ederiz.

«Son Posta» nun tefrihası: 98

İSKOÇYADA BİR DRAM

Yazan: Valentin Williams

Söyle haykırmaştı: — Bu cüzdanın alınmış olduğunu niçin bana haber vermediniz? Delikanlı, onun bu hareketini protesto eder gibi bir jest yaparak öne doğru atımsı ve bağırması: — Fakat, sizi temin ederim ki... Fakat Mis Mac Reay, Phyllis'e doğru döndü ve yüksekten bakar bir tavırla: — Bunu nereden buldunuz? Dedi.

Mis Dean çok sakindi: — Size deminden de cevap verdim: Fotüyün arkasına düşmüştü. Dedi. Flora yeniden Garrisona döner: — Evrakı ne yaptınız? Diye sordu.

Dörtüol yeni ve güzel eserlerle süsleniyor

Belediye birçok yollar tanzim etti, meydanlar açtırdı ve her taraf ağaçlandırılmağa başladı

Hatay umumî muhabirimiz yazıyor: Dörtüol 324 de köylükten çıkarak kaza merkezi haline getirildiğine göre belediye de bu tarihte teşekkül etmiş demektir. Ancak, 927 ye kadar tam ve mütakamil bir teşkilât mevcut olmadığına ve dolayısıyla belli başlı bir eser de verilmediğine nazaran zikre şayan değildir.

Bu itibarla Dörtüol belediyeçiliğini, ifade ettiği manada izah etmek istersek tarihini 927 olarak kabul etmek lâzımdır. Esasen, belediyenin ismi var ismi yok mevhumundan kurtularak hakiki bir belediye yet arzemiye başladığı tarih de bu tarihtir. Bu tarihte belediye reisliğine seçilip aradan on dört sene geçmiş olmasına rağmen bu mevkii muhafaza eden Tahsin Ünel, 927 de 4128 liradan ibaret bulunan belediye bütçesini 940 da 21097 liraya iblağ eylemiş ve mütemadi bir te-zâyüd kaydeden bir bütçe ile birçok güzel ve yeni eserler vücutte getirmiştir.

Şimdi, geçen on dört yıl zarfında yapılmış olan işlere kısa bir nazar atalım: 800 lira sarfile bir gazhane, 7000 lira harcanarak halen senede 1800 lî varidat temin eden 19 dükkânlı bir hâl, 1000 liraya bir pazar yeri, bir Marmara denizi taklidi, havuzlar, kameriyeler, şano ve çocuk bahçesini muhtevi bir park 3000 liraya, genel 10000 liraya hâlen senede 1500 lira varidat getirilen güzel bir otel ve gazino, 7200 lira sarfile içme su tesisatı, 6900 lîraya modern bir belediye daireesi, 2000 lira ile ikinci bir park, 4000 liraya her sene 6000 lira gelir veren fenni bir mezbaha, 800 liraya umumî halâ tesis ve inşa edilmiş, yol ve kaldırım inşaatı için ayrıca binlerce lira harcanmış, Cumhuriyet meydanı tesis edilmiş, bu meydana Atatürk büstü dikilmiş ve yollar ağaçlandırılmıştır.



Dörtüolda belediye binası ile reis Tahsin Ünelin

Belediye elektrik ihtiyacı üzerinde de ehemmiyetle durmuş ve tesisatı 27.000 liraya bir müteahhede ihale etmiştir. Fakat, müteahhidin teminatını yatırmamak suretile kanuna aykırı hareketi ve bunu takiben de Avrupa harbinin zühuru için tahakkukuna mâni olmuştur. Dörtüol belediyesi, halkın medenî ışığını temin için umumî ahvalin sükûnet bulmasına intizar etmektedir.

(Arkası sayfa 8 sütun 3 te)

İçelde

Çeltik ekim bölgeleri biraz daha genişletiliyor

Adana (Hususi) — Salâhiyet tarlardan aldığım malûmata göre, İçel vilâyeti dahilindeki çeltik ekim bölgeleri biraz daha genişletilecektir. Buna sebep bu sene fazla miktarda yağın yağmurlar dolayısıyla kişlik zeriyatın az yapılması ve bunu telâfi için yazlık zeriyata ehemmiyet verilmesidir.

Diğer taraftan, Hatayın hususî yetlerine daha uygun ve daha çabuk yetişen bir çeltik tohumu araştırılmış ve bu çeltiklerden 500.000 kilo Silifkede bulunmuştur. Bu piring tohumu yüz yüzde kemale ermekte, Mayıs'ta toprağa atılarak Ağustos sonlarında hasadı yapılmaktadır. Bu cins çeltik, yağmuru bol olan Hatay için en elverişli cins olarak kabul edilmiştir. Bu çeltik tohumları Hataya sevkedilmek üzere.

Seyhan bölgesinde olduğu gibi bu yıl İçel bölgesinde de Ziraat Vekâleti tarafından çiftçiye parasız pamuk tohumları tevzi ediliyor.

Adana ihracatçılarının çiftçilerinin toplantıları

Adana (Hususi) — Adana pamuk ihracatçıları birliği idare heyeti ile Adana çiftçiler birliği idare heyeti müşterek bir toplantı yapmıştır. Bu içtimada elde mevcut pamuklar meselesile önümüzdeki pamuk mahsulü meseleleri üzerinde görüşmelerde bulunulmuştur.

Ticaret ve Ziraat Vekâletile temaslarda bulunmak üzere bir heyet seçilmiş ve bu heyet Ankara'ya hareket etmiştir.

Adanada otomatik telefon tesisatı

Adana (Hususi) — Adana otomatik telefon tesisatı ve otomatik santrali konacağı yerdeki inşaat tamamen bitmiştir. Şehrin otomatik telefona kavuşması için beklenen tek şey santralin gelmesidir. İsmarlanan bu santralin halen Macaristanda olduğu anlaşılmaktadır.

Tokatta 23 Nisan bayramı



23 Nisan Millî Hâkimiyet ve Çocuk Bayramı bütün yurdda olduğu gibi Tokatta da coşkun tezahüratla kutulanmıştır. Resimler bu bayramdan muhtelif intibaldardır.

Diye sözünü tamamladı.

Phyllis, fevkalâde sakin bir tavırla cantasını aldı ve:

— Kendinizi gülünç bir mevkîye koyuyorsunuz: Niçin içimizden bir vikontu soyunsun ve sonra onu öldürsün? Buna ne lüzum var? Kendimi insanıyetsiz bir kimse olarak göstermek istemem, fakat bu mesele üzerinde istintak etmeniz icab eden bir kimse varsa o da babanızdır.

Dedi.

Burada Garrison ilerledi ve:

— Rica ederim, kâfi, Phyllis.

Dedi.

İskoçyalı genç kız hiddetten sapsarı olmuştu; ayağı ile yere vurdu:

— Nasıl oluyor da benimle böyle konuşmağa cesaret ediyorsunuz? diye sordu.

— Babam bir katil değildi.

Phyllis, alına düşen sarı saçlarından bir bukleyi, çok kibar bir hareketle düzeltti; cazib yüzü sükûnetini hiç kaybetmedi, fakat he men cevap verdi:

— Babanızın, vikontun ölümüne

menfaati olan yegâne insan olduğunu kabul etmekte gecikmiyeceksiniz.

Dedi.

Sustu, zira Stephen onu kolundan tutmuş ve yavaş sesle kulağına:

— Bu işin düzeltilmesini bana bırakınız.

Diye kapıya doğru çekmişti.

Mis Dean omuzlarını kaldırdı:

— Nasıl isterseniz.

Dedi.

Fakat Garrison onun çıkması için kolunu bıraktığı zaman Mis Dean Floraya döndü ve:

— Stevi sizden daha iyi tanıyorum, dedi. Yaramaz bir çocuktur, fakat hiç bir zaman yalan söylemez.

Delikanlının yüzüne samimiyetle baktı, delikanlının, kendi elini tutmakta olan eli üzerine öbür elini koydu, sonra uzaklaştı.

Cüzdanı elinde tutmakta olan Mis Mac Reay kederli bir tavırla şömineye bakıyordu.

Amerikalı ona yaklaştı ve çok sade bir ifade ile ona:

(Baştarafı 2 nci sayfa)

Binaenaleyh hafifleyen sıcak hava yükselir, ve beraberinde de sü rükler.

İşte bunun içindir ki yanmakta olan bir çirayı, yanmış ucu aşağıya dönük olarak hafifçe mail bir vaziyette tutmaya mecburuz. Aksi takdirde çıra derhal söner. Çirayı başaşağı ve mail vaziyette tutmazsak, o zaman çiranın intişar eden bütün harareti boşa gider ve çiranın alt tarafı yanmak için icab eden harareti bulmamış olur.

Fakat çıra başaşağı ve mail bir vaziyette yanıyor diye onu daima elimizde tutamayız. Bunun için göy le bir çare bulmuşlardır: Toprak dolu bir saksının içine uzunca bir direk dikerler. Bu direğin üst kısmında demirden halka gibi bir şey bulunur. İşte çiranın bir ucunu, yanar ucu hafifçe aşağıya gelmek üzere, bu halkaya geçirirler.

Çıra zannedildiği kadar kötü bir ışık vermez. Çiranın neşrettiği ziyafat oldukça kuvvetlidir. Fakat çiranın çıkardığı is ve duman pek müthişti. İşte çiranın en kötü tarafı burasıdır.

Sonra, çiranın bir başka mahzuru daha vardı. Çiranın yere düşüp yan çikarmaması için altına demirden bir tepsi, veyhuda buna benzer bir altlık falan koymak icab ederdi.

Diğer taraftan çiranın bitimesine yakın, sönmeye önce, onu değiştirip yerine bir diğeri koymak için de, saatlerce çiranın yanında bulunmak icab ederdi.

Edebiyat: Divanları karıştırırken

(Baştarafı 2 nci sayfa) verdi. Hakikaten bahar, hiç bir diyar için bu yıl baharı gibi üzüntülü gelmemiştir. Bu mısranın arkasından da, garib bir tedai ile, gene yukarıda bahsettiğim Sabit aklıma geldi. Ne yazık! İnsan a-fans haberlerinin herb faciası tasifilâtını unutmak için divanları karıştırırken bile, dönüp dolaşıp gayri ihtiyarı gene o facialara geliyoruz. İşte Sabit'in bir beyti ki adeta zavallı Yugoslavyanın bugünkü haline misal:

Ademin gelse bânına bir hal,

Kimi tellâl olur kimi remmal.

Bir benzerlik ararsan, bugün Yugoslavya için tellâl olanlar,

Dalmajya sahillerini isteyen İtalyanlarla bilmem hangi vilâyetlere

sahib çıkan Macarlar ve bilmem

hangi mmtakasınun cedbecece Alman olduğunu iddia eden bir takım

Hırvatlardır. Fakat remil dökülen kimler? Acaba Amerikalılar mı?

Mademki müsahabem, divanlardan ve divan mısralarından baş

layıp harbe intikal etti, burada «Nabi» nin bir beytini hatırlamak

isterim. Bu beyit, bilhassa, her gün siyaset ve herb hakkında saçma sapan söylenenlere pek uygun

düşme gerek!

Suheni bihüdeden hoş gelir avazı

horos,

Barı manasını bilmezse de hen-

gâmü bilir.

Hakikaten öyle dğil mi? Horoz

öttüğü zaman, ötüşünün manasını

bilmese bile hiç değilse öteceği zamanı bilir.

Vakitsiz ötmesi manasız ve uğursuzdur. Nasıl ki bir Türk

ata sözü «Vakitsiz öten horozun başını keserler» der. Fakat buna mukabil, faydasız lâkırdi edenler,

o horozdan da ne kadar aşağıdır! Çünkü sözlerinin manasızlığı bir

tarafa, böyleleri ağız açacak zamanı da bilmezler. Onlara sükûntun

çok defa altın olduğunu anlatmak için binbir Divandan, binbir Nabiden nümune göstermek bile fayda

vermiyör. Böyle Divana sîgmîvanlar divane bile savılamaz. Hey

— Bana sormak istediğiniz bütün suallere birer birer cevap vereceğim; fakat evvelâ şu cüzdan dan kurtulalım. İçinde bir şey yok, bunun için kimsenin işine yaramaz, hem de tehlike getirebilir. Veriniz de onu ateşe atayım.

Flora birdenbire daldığı düşünceden kurtuldu ve hiddet ve tekdir ile titriyen bir sesle:

— Dostunuzu mu kurtarmak istiyorsunuz?

Dedi.

Stephen omuzlarını kaldırdı:

— Bana inanınız. Philippe Vê ritye de benim gibi bu cüzdandan haberdar değildim.

Dedi.

Genç kız, kıvılcım saçan gözlerle kendisine baktı:

— Babama, biraz evvel, Vê ritynin bu odaya girdiğini ve sabah

leyin buradan kalktığını sonra çık tığını siz kendi ağzınızla söylemiş mi idiniz?

Dedi.

Garrison gülmeğe başladı:

— Evet... fakat...

— Gene onun elinde, gizli ge-

Umumiyetle o devirde büyükle başka işlerle meşgul oldukları için çiraya nezaret etmek işi, biraz yetkin çocuklara havale edildi.

Meşalelerin ışığında

Çiraya elverişli ağaç bulmak her zaman, kolay bir iş değildi. Lâkin insanlar bu müşkülün karşısında da boyun eğmediler. Onlar, bilhassa yağlı çam ağaçlarından kesilmiş çiraların fevkalâde parlak yandığını dikkat ettiler. Burada, çiranın yanmasina sebep olan şey, ağaçtan ziyade ağaçtaki reçinede idi. İnsanlar bunun da çok çabuk farkına vardılar. Demek ki iş ağaçtan ziyade reçinede idi. Şu halde herhangi bir ağaç olursa olsun onu reçineye baktırmakla pekâlâ reçineli ve iyi yan

nan bir çıra temin edilebilecekti. İşte meşaleler böyle meydana geldi.

Meşaleler, çok parlak bir ışık net redlerdi. Büyük derebey konaklarında, ziyafetlerde kocaman salonlar, böyle meşalelerle fevkalâde parlak bir surette aydınlatıldılar.

Anlatıklarına göre şövalye Gaston dö Fua'nın şatosunda, yemekler esnasında, on iki tane usak, elerinde meşaleler olduğu halde ziyafet sofrası etrafında dururlarmış.

Bazı kral saraylarında meşaleleri hizmetçiler değil, fakat heykeller tuttular. Çıra gibi meşale de zamanımıza kadar gelmiştir. Bugün bile birçok tarihi merasimlerde, temsil edilen devri aynı yaşatmak için, ha

kiki meşaleler kullanılır.

koca Nabi! Burada bana bile cinas

yaptırdı. Ancak öyle geveze ve münafıklara karşı da Nevres gibi

şöyle düşünmemiz en doğru hareket olur:

Mızana vur görüştüğün ahbabı

daima

Halit Fahri Ozansoy

HİKÂYE

(Baştarafı 5 inci sayfa)

— Kimi?

— Beppo canım, tamüssihha...

— Bana ne?

— Ne diyorsunuz. Siz bu sirkini

müdürü değil misiniz?

— Müdüriyüm ne olacak?

— Domuz canım.

— Domuz canım değilim.

— Anlatamıyorum. İlan ettiniz

ya... Hani kaybolan marifetli domuzunuzu getirene 500 dolar verecektim.

İşte gazete.

— Bu ilân gazeteye biz vermedik. Ne devamız, ne piremiz. Ne domuzumuz, hiç bir şeyimiz kayıp değil. İşin içinde bir hilekârlık olmalı.

İşin içinde hilekârlık olduğu o zaman benim de kafama dank etmişti. Domuz kolumun altında so-

kağa çıktım. Sanki kabahat hep onda imiş gibi canımı çıkarıncaya kadar dövdüm, tekmeledim. Ve sonra gazete idarhaneşine kos-

tum. İlan vereni tarif ettiler. Meşhur Rufenden başka olamazdı.

Hana geldiğim zaman hancı ka-

dın:

— Arkadaşınız gitti, dedi, size selâm bıraktı.

Biraka biraka dört yüz elli dolarıma karşılık bir selâm bırakmıştı.

Seyhan polis teşkilâtı

Adana (Hususi) — Seyhan Emniyet Müdürü İsmail Hakkı birkaç

gündenberi kazalardaki polis teşkilâtını teftişle meşguldu. İsmail Hakkı şehrimize dönerek merkezdeki vazifesine başlamıştı.

çidi gösteren bir plânın mevcut olduğunu da bilmiyor musunuz?

— Onun elinde böyle bir plân olduğunu biliyorum, fakat geçid işareti değildi.

Genç kız ağağını yere vurdu:

— Niçin her zaman inkâr yoluna sapıyorsunuz? Berg. Biraz evvel bunu bilardo salonunda gösterdi. Plânın üzerinde geçidin olduğu yere tesadüf eden kısımda kırmızı bir haç vardı.

Garrison kaşlarını çatı:

— Bunda bir yanlışlık olsa gerek.

Diye bağardı.

Genç kız:

— Hiç bir yanlışlık yok, dedi. Vê rity'ye bunu sorabilirsiniz. A-

dese vazih olarak kırmızı haç gösteriyordu. Fakat mesele bu kadarla da bitmiyor. Bir de kibritler var. Bunlar bu sabah babama, Vê rity'ye aid olduğunu söylediğiniz kibritlerin aynı cinsinden. Tıpkı mazgall odada yere atılmış olan kibritlerden.

(Arkası var)

General diyor ki

(Başarılı 1 inci sayfada)

Fakat İngiltere bilir ki, Almanyanın gittiği yol cihanşirlik yoludur. Varmak istediği hedef de dünyada, bildiği gibi, yeni bir nizam ve yeni bir hâkimiyet kurmaktır. Bu ise İngiliz imparatorluğunun sonu demektir. Çünkü İngiliz cihanşirliği yıkılmadan Alman'ın kurulamaz. İngiltere bu sebeple, yani kendi cihan imparatorluğunu küsüftan korumak için, Alman emellerine sed çekmek mecburiyetini duymuştur. Bugünkü muazzam mücadelelerin temel ve mahiyeti işte budur; yeni Alman - İngiliz rekabetidir.

Geçen harb de, sırf bu rekabet sebebiyle büyümüştü. Eğer İngiltere, Alman cihanşirliğinden korkmasa idi ve nihayet Avrupa karalarıyla dünya deniz ve müstemlekelerinin Alman eline geçmelerinden ürkmese idi Almanların ne birleşmelerine ve ne de donanma inşa edip müstemleke edilmelerine kan dökülerek mâni olmağa çalışmazdı.

İngiltere harbi kazanacak mı? O, bunda Amerikanın kuvvetli yardımının ve hattâ bir gün harbe girmesinin büyük âmil olacağını düşünüyor ve ümit ediyor. Evet İngiltere, Amerikanın harbi hazırlıklarının bütün meyvalarını vereceği 1945 yılında, Almanlara galebe çalmağa düşünebilir.

Fakat zaferin istisnasız başrol Amerikanın olacağı için harbeden çok onun faydalanması tabiidir. Bu takdirde, harbden sonra, İngiliz cihan hâkimiyetinin Birleşik Şimali Amerikaya geçmesinden korkulmağa mahal olup olmadığını şimdiden kestiremeyiz; fakat, 4 yıl sonra, dünyanın en kuvvetli donanması ile büyük hava kuvvetlerinin ve en müteakki ve geniş sanayinin sahibi olacak olan 130,2 milyon nüfuslu Şimali Amerika devletleri birliğinin İngiltere'nin Almanya'ya kanı pahasına kaptırılmak istemediği cihan hâkimiyetini eline geçirmeye çalışması imkânsız bir hareket sayılmaz. Bahusus Birleşik Şimali Amerika halkının % 41,4 ünün İngiliz kanından olduğu dikkate alınırsa bunların varmak istiyebilecekleri aşarlı hedefin İngiltere ile bir federasyon teşkil etmek olacağını anlaşıyor.

Elhasıl Amerikayı bugün İngiltere yardımı sevk ve tahrik eden sebep ve âmilleri artık anlamak güç olmaz. Bu sebep ve âmillerin arasında Alman itihadi tehlikesine karşı bir Anglo-Sakson birliği ile mukabele etmek fikir ve arzuları da seçilir. Filhakika İngiltere ile şimali Amerikayı Alman birliğinin tahakkümünden kurtarabilecek yegâne bir çare olarak birliğe karşı birlik kurmak prensibinin kıymetlendirilmesi mümkündür. Nitelikli Çöçilin, Londra radyosıyla vaki son beyanatında, 70 milyon Hüne Amerika 200 milyonluk İngiltere ve Amerika'dan bahsetmesi itihada doğru giden fikir ve arzuların bir tezahüründen başka bir şey değildir. Çöçilin Hünlerinden maksad Almanlardır.

Filvaki milletlerin, artık para ile ordular tutarak, yalnız siyaset oyunları yaparlar veyahut kollektif emniyet muahedeleri imzalıyarak kendilerini koruyamayacakları bir daha anlaşmışlardır. Milletler ve devletler, dış garantilerden ziyade ancak kendi millî kuvvetlerine güvenebilirler ve ancak bu kuvvetle kendilerini koruyabilirler.

Millî kuvvetleri vücuda getiren âmillerin başında ise sayı gelir. Onun için milletler her şeyden evvel birleşerek sayılarını artırmak ihtivacile varırlar. Bir kısmı müstakil ve hür ve diğer kısımları yabancı hâkimiyetler altında bulunan milletlerin kurtuluş ve birlik hareketleri işte bu tabii hüzümden doğar.

Milletlerin birleşme hareketlerinin bir hedefi de yaşama alanlarını artırmaktır. Çünkü geniş topraklar yalnız bir milleti yaşatmak için değil, müdafaa için dahi elzemdir. Az sayı ve küçük memleketlere sahip olan küçük milletler daima istilâ ve esir edilmek tehlikesine maruz kaldıkları gibi yarın da aynı tehlikeye maruzdurulabilir. Büyük sayı ve büyük yurda sahip olan milletler tefrika ve ihtilâf yüzünden parçalandıkları takdirde her parça küçük sayılı milletlerin tehlikesine maruz bulunur. Onun için Almanlar itihaddan evvel daima zavif idiler. Napolyonun Alman devletlerini ayrı ayrı vurabilmesi itihadsızlık yüzündendir.

Buğün itihad sebebiyle kuvvetlenerek şahlanmış olan Almanlara karşı İngiltere ile şimali Amerikanın Anglo-Sakson halkının birleşme istemeleri bir tabii hüzüm meselesidir ve pek tabiidir. Panzerma-

Ankara Polis Enstitüsü



Enstitü Direktör Müavini Sebati Ataman (solda), başkomiserisi raporunu tetkik ederken. (sağda) İsviçreli müttehasss Marc Payot



Enstitüdeki kriminoloji laboratuvarlarından biri

(Başarılı 1 inci sayfada)

«Son yirmi sene içinde pek az memleket Türkiye kadar mühim inkilâblar vücutte getirmiştir.

Devletin merkezi Ankara, aynı zamanda fikir hareketlerinin merkezi olup, buradaki asrileşme ruhu tedricen bütün memlekete yayılmaktadır.

İsviçre, bilhassa kanunlar sahasında Türkiye'ye bazı ilhamlarda bulunmuş olduğundan iftihar duymaktadır. Bir çok İsviçreli müttehassslar, teknik müşavir sıfatıyla Türkiye'ye davet edilmişlerdir.

Son zamanlarda Türkiye, bilhassa pütmüne teşkil edilecek bir polis kuvveti vücutte getirmek arzusunda idi. Müstakbel polis memurları, Ankaranın dışında kurulmuş olan enstitüde ciddi bir tahsil ve tetkik devresi geçirmektedirler.

Ayrıca, emniyeti umumiye teşkilâtına mensub memurlar da va-

kit vakit Ankaradaki enstitüye gelerek, burada hususi kurslara devam etmektedirler. Bu kursdaki dersler İsviçreli müttehasss kriminolojist Marc Payot tarafından verilmektedir.

Polis enstitüsünde bir çok sene çalışacak olan Payot, talebelerinin harikulade idrak ve seri kavrayış kabiliyetlerinden fevkalâde memnun kalmıştır.

Payot'un ifadesine göre Ankaradaki polis enstitüsü dünyanın en iyilerinden biridir. Talebeler gerek fikri, gerek bedenî mühim gayretler sarfetmeğe mecbur tutulmaktadır. Burada, kriminoloji sahasına aid en modern metod ve makineler hakkında da malûmat verilmektedir.

Türk polisi hâlen 6 bin kişiden mürekkebirdir. Zamanla bu mevcut iki misline çıkarılacaktır.»

Bir doktorun günlük notlarından

Gözlerimizin Muhafazası

Haric tesirattan rüzgâr, yağmur, güneş ve tozlardan gözlerimizi muhafaza etmek mecburiyetindedir. Esasen tabiat kaş ve kırıklarımızı bunun için yaratmıştır. Kaşlarımız şiddetli rüzgâr ve güneşten bir seviye tabii ürgârlar, gözlerimizi kurnaz böylerce bu gibi haric mazar tesirlerden korunmuş olurlar.

Umumiyetle fazla güneş, fazla rüzgâr toz ve toprak gözlerimizi çok tahriş eder. Ve kızartır. Bundan başka fazla ve sert güneş sebebiyle tabakası üzerine de mazar tesirler icra eyer. Bu sebeble yazın güneşte gezmek mecburiyetinde olanların muaddil gözlük kullanmaları çok muvafiktir. Bunun için de renkli gözlükler kullanılır. Bunların içinde en sıhhi olan sarı olanlardır. Tabii sarının açık veya koyu renkli oluşu şahısların gözlerinin rengine bağlıdır. Açık mavi, açık yeşil gözlük olanların koyu renkli gözlük kullanmaları muvafiktir. Mavi veya hüd koyu mavi veya yapur dumamı koyu renkli gözlükler sarı renge nazaran daha az tercih edilir. Melindir. Ve pek muvafik değildir.

İ. Z. Ö.

Cevab istiyen okuyucularımıza posta pulu ve amalarını rica ederim. Aksi takdirde istekleri mukabelesiz kalabilir.

nizme karşı İngilizce konuşan milletlerin itihadi zaruridir. Şimdiki harbin bir Alman - İngiliz savından tedricen bir Cermen-Anglo Sakson mücadelesine itihale etmesi işte bu sebebdendir.

H. E. Şahin

Konya Halkevinin köy gezileri

Konya (Hususi) — Şehrimiz Halkevi üyeleri Yarma nahiye merkezine buraya bağlı iki köye giderken bazı tetkiklerde bulunmuşlardır.

Çok sıcak bir hava içinde ceryan eden bu gezi cidden istifadeli olmuş, kafile arasında bulunan sıhhi ekip, nahiye merkezine Karakayad Göçü köylerindeki hastaları muayene ederek muhtaçlara ilaç tevziatında bulunmuşlardır.

Diğer taraftan nahiye merkezindeki ilkökula tahsil gören fakir çocuklara defter ve kalem bediye edilmiştir.

Öğle yemeğini toplu bir halde nahiye merkezinde yiyecek mensubları, tohumluk ve yemeklik buğdayların son sistem ayırma makinelerine ne tarzda ayıklandıklarını gözden geçirmişlerdir. Bu memnuniyet verici müşahedelerden sonra nahiye'nin ve köylerin istek ve ihtiyaçları tesbit edilmiştir.

Yarma nahiyesine bağlı Sok Batan köyü yakınındaki yolun yapılması ve civardaki kanalın taşması halinde de burada bir köprü inşası için teşebbüslere geçmiştir.

Adanada tek tip ekme

Adana (Hususi) — Adanada da tek tip ekme imali meselesi üzerinde vilâyetle belediye meşgul bulunmaktadırlar. Haber alındığına göre, tetkikler bitmiştir. Bu hususta bu günlerde bir karar alınması beklenmektedir.

Yeni neşriyat

Ateş Ağacı — Aşk bu isim Batmıyan Gün, Mabedd bir gece isimli eserlerinin edebî, felsefî ve hikemî kıymetleriyle kendini matbuat âleminde tanıtan Sâmîha Ayverdinin bu defa «Ateş Ağacı» isminde bir romanı Gayret Kitabevi tarafından tabedilmiştir. Bir tefekkür ve aş örneği olan eseri okuyucularımıza bilhassa tavsiye ederiz.

Kesik kol ve bacak cinayetinin esrarı tamamen çözüldü

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

mad namı diğer Ahmed adında bir işçi olduğunu tesbit etmiştir. Makûlün bu suretle hüviyetinin tesbitinden sonra bu cinayete alâkadar görülen Kâzım isminde bir gençle metresi Ayşe yakalanmıştır. Okuyucularımızın hatırlayacakları veçhile, Kâzım yapılan sorgusu sırasında Ahmed'i kiskançlık yüzünden bıçakla yaralayıp öldürdüğünü ve aynı gece içinde de makûlün cesedini muhtelif parçalara ayırarak bunları öteye beriye gömüğünü söylemiştir.

Kâzımın bu sarîh itirafı karşısında zabıta bir haftadanberi Beşiktaşın muhtelif semtlerinde araştırılmalar yapılmış, Ahmed'e aid gövde ve baş buralarda bir türlü bulunamamıştır. Fakat her türlü ihtimalleri gözönünde tutan cinayet masası memurları ile tahkikatı idare eden müddeiumumî müavini Tahsin Okur, Kâzımın bu işde yalnız olmadığının, diğer cürüm ortaklarını kurtarmak kasdile suçu tamamen üzerine almak istediğinin neticesine varmışlar ve bu sebeble de tetkiklerini genişletmişlerdir.

Tahkikata yeni bir veçhe veren alâkadarlar, evvelki gün Şevket namı diğer Mustafa adında bir aemele ile Zehra ve Satı isimlerinde iki kadını daha sorgu altına almışlardır.

Zannatına alınan bu üç kişi, sıkı bir sorguya çekilince vak'â bütün teferruât ve vuzuhile meydana çıkmış, zavallı amelinin bu beş kişi tarafından tertib edilen kesik kurban gittiği anlaşılmıştır.

Katil, Karahisarlı 28 yaşlarında Şevket namı diğer Mustafa Kuloğlu ile, Boyabadı 18 yaşlarında Kâzım Temeldir.

Şevket ve Kâzımın başka bu müthiş cinayet vak'asında derece, derece alâka ve mes'uliyetleri tesbit edilen üç te kadın vardır.

Bunlar da Kâzımın karısı 18 yaşlarında Ayşe ile, Beşiktaşta Abbasaga mahallesinde İsmailiye sokağında 12 numaralı evde oturan ve dört çocuk anası olduğunı söyleyen Boyabadı Zehra ve aynı ev sakinlerinden 35 yaşlarında Satı adındaki kadınlardır.

Boyabadı Mahmud namı diğer Ahmed, evvelce de kaydettiğimiz gibi, Beşiktaşta Abbasaga mahallesinde İsmailiye sokağında 12 numaralı evde öldürülmüştür.

Şevket ve Kâzım tarafından müştereken boğulmak suretile ölüsürülen maktul Ahmed'in bir türlü bulunamayan başile gövdesinin bir çuvala konarak aynı gece Beşiktaşta Çırağan sarayı civarındaki hâli esarlardan birinden denize atıldığı tesbit edilmiştir.

Tahkikat evrakını dün bu suretle tekemmül ettiren zabıta, faillerin beşini de müddeiumumîliğe teslim etmiştir. Suçular, bir müddet sonra sorguları yapılmak üzere birinci sulh ceza hâkimi Celâl Kureymenin huzuruna çıkarılmışlardır.

İkisi erkek, üçü kadın olan maznunların sırasile hüviyetleri tesbit edildikten sonra hâkim Kâzım:

«Mahmud namı diğer Ahmed'i boğarak öldürdüğün iddia olunuyor, ne diyeceksin?» diye sormuştur.

Çok haşın tavırlı bir adam olan Kâzım hâkimin bu sualini:

«Evet hâkim bey...» mukaddemesile cevaplandırdıktan sonra vak'ayı şu suretle anlatmıştır:

«Ben maktul Mahmud namı diğer Ahmed'i tanıdım. Bir müddettenberi aemele olarak tanıdığım Şevket vak'adan iki gün evvel Beşiktaşta kahveye gelerek bir arkadaşile birlikte bizim evde rakı içmek niyetinde olduğunı söyledi. Fakat ben o akşam Şevketin bu arzusunun kabul etmedim.

Aradan bir gün geçti. Gene kahvede oturmakta olduğum bir akşam üstü Şevket beraberinde maktul Ahmed olduğunı halde kahveye geldi. Haydi kalk, rakı içmeğe sizin eve gideceğiz dedi. Kabul etmemek istedim, fakat ısrar etti. Beraberce dışarı çıktık ve bizim evin yolunu tuttuk.

Yolda giderken Şevket bir bakıldan 4 şişe 35 lik rakı ve bir kasabdan da pırzola ve kıymalık aldı. Elimizdeki nevalelerle birlikte Abbasaga mahallesindeki 12 numaralı eve geldik.

En üst kattaki odaya çıkarak, rakı sofrasını kurduk.

Bir aralık Şevket benim kulağıma suşları fısıldadı: «Bu Ahmed bir vakitler benim karımı kaçırdu, bu adamdan intikam almak istiyordum! Doğrusu Şevketin bu sözlerinden ben bir şey anlamamıştım.

Bize köfte ve pırzola yapan karım Ayşe ile ev sakinlerinden Zehra ve Satı adındaki kadınlar da isret soframızda bulundular ve bizimle birlikte rakı içtiler.

Şevket fırsat buldukça kas göz arasında Ahmed'in kadehine sigara külü atıyor ve mütemadiyen onun bardağını rakı ile dolduruyordu.

İki saat sonra Ahmed tamamen sarhoş olmuş, kendinden geçmişti. Bir aralık Şevket süratle veripden fırladı ve çok anı bir hareketle Ahmed'in üzerine atılarak olanca kuvvetile gırtlakını sıkmağa başladı.

Bu vaziyet karşısında hepimiz şaşırarak onlara bakıyorduk. Bu esnada Şevketin gözüne duvarda asılı durmakta olan bir ipi ilisti ve bana bağırdı:

«Ulan ne duruyorsun, ipi bana uzatsana!»

İpi Şevkete vermekte tereddüd ediyordum. Fakat birdenbire bıçağın cekti ve «yoksa seni de gebertirim!» diye üzerine yürüdü. Korkudan ipi duvardan çözüldü kendisine verdim. İpi büyük bir ilimik yaparak yerde yatmakta olan Ahmed'in boynuna doladı ve çekmeğe başladı. Diğer taraftan kendisine yardım etmek için beni de yanına çağırıyordu. Belki beni de öldürür korkusuna yanına gittim. Ahmed'in boynuna takılan ipi onunla birlikte çekmeğe başladık. Bir müddet sonra Ahmed boğularak öldü. Onun cesedini, Ayşe, Zehra ve Satı'nın yardımile odayan aşağıya mutfağa indirdik.

Şevketin gözleri dönmüştü. İkide bir bize «sakın bu işleri bir yerde söylemeyin, hepimizi gebertirim!» diyordu.

Şevket mutfağın delikli tavşanına, bacakla Ahmed'in evvelki başını, sonra da kollarla bacaklarını kesti. Zehradan bir çuval istedi.

Zehranın getirdiği bir çuvala kesik başla gövdeyi koydu. Kollarla bacakları da bir çimento torbasına yerleştirdi. Başla gövdenin bulunduğu çuvalı omuzlayarak Şevket beni de beraberine alarak sokağa çıktı. Tenha yollardan yürüyerek Çırağan sarayı civarındaki sâhillerden birine geldik. Çuvalın içine iki büyük taş koyarak denize fırlattık. Eve dönünce Şevket kanlı bıçağını yıkadı, bu defa bana:

«Kol ve bacakların bulunduğu bu torbayı da sen götür at dedi. Şevketten korkuyordum, torbayı kucakladım, evden çıktım.

Tenha bir yere torbayı gömmek üzere sokağa ilerlerken, karşıma bir beki çıktı. Elimdeki torbayı parka fırlattım ve süratle oradan uzaklaşarak eve kaçtım.

Bu esnada hâkim suçluya şu sualleri sordu:

«Bıçağı ne yaptınız?»

«Bıçağı Şevket yıkadıktan sonra, yanına aldım. Ne yaptığını bilmiyorum.»

«Ahmed'in elbiselerini kim aldı?»

«Elbiseleri Şevket aldı götürdü. Satmış olacak ki ertesi günü bana getirip 150 kuruş verdi.»

«Şevket sana bu adam benim karımı kaçırması. Ben bu herifi öldüreceğim demiş öyle mi?»

«Evet. Eve girdiğimiz zaman söyledi.»

«Poliste verdiğin ifadede kadınlar da boğma işinde yardımcı ettiler demişsin, doğru mu?»

«Evet, biz Ahmedle boğuşurken, Zehra, Satı ve Ayşe de ayağundan çekiyorlardı. Hattâ bir aralık Ayşe lamba tutuyordu.»

Kâzımın bu şayanı dikkat itiraflarından sonra hâkim vak'â etrafında ne diyeceğini Şevketten sordu, o da tamamen cürmünü inkâr ederek şu ifadede bulundu:

«Ben maktul Ahmed'i, ne tanıdım, ne de bilirim. Bu işle alakam yoktur, Kâzım bana iftirada bulunuyor.»

Müteakiben sorguya çekilen Ayşe de, beraber yaşadığı Kâzımın mahkeme huzurunda söylediği gibi hâdiseyi bütün tafsilatle anlatarak Ahmed'i, Şevketle Kâzımın boğarak öldürdüklerini gördüğünü söylemiştir.

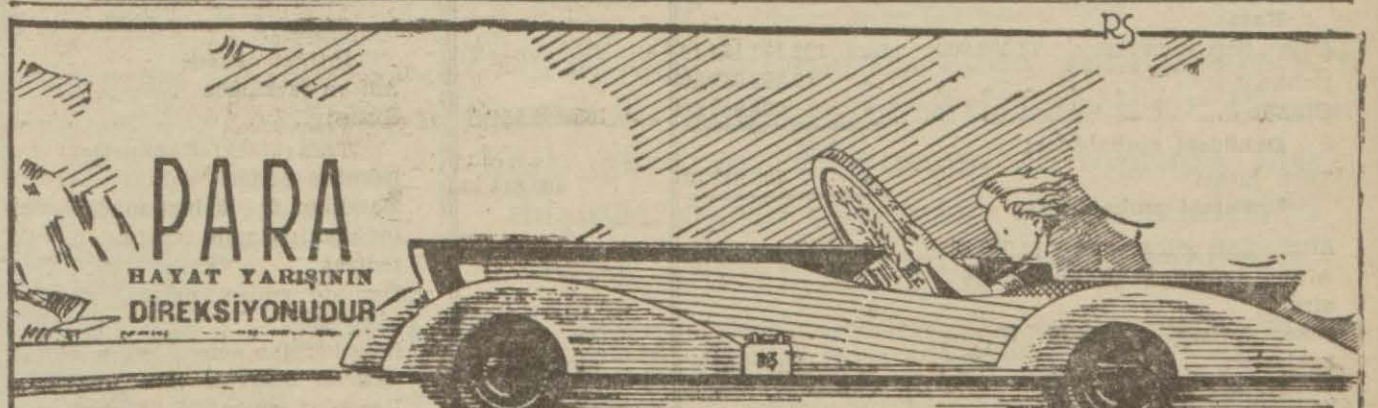
Beşiktaşta Abbasaga mahallesinde cinayetin vukubulduğu 12 numaralı evde bir müddettenberi oturduğunu söyleyen Zehra da, bu işle alakası olmadığını Kâzımın Ayşeyi son günlerde tanımış olduğunu ifade etmiştir.

En son olarak sorguya çekilen Satı da aleyhindeki isnadları şu sözlerle cevaplandırmıştır:

«Ben ne Şevketi ve ne de diğerlerini tanıdım. Bir akşam işden çıkmış, Zehranın evine geliyordum. Abbasaga parkında Kâzımın Ayşeye tesadüf ettim. Karı koca gizli gizli bir şeyler konuşuyorlardı. Nedir? diye sordum. Bana şu cevabı verdiler: «Sakın kimseye söyleme... Elimizden bir kaza çıktı, biz bir adam öldürdük, yakalanmamak için de karadın memlekete kaçacağız.»

İşte bu mesele hakkında bütün bildiklerim bundan ibarettir.»

Suçluların sorgusunu müteakib, hâkim beşinin de tevkiife karar vermiş ve tahkikat evrakını müddeiumumîliğe iade etmiştir.



T. İŞ BANKASI

Küçük tasarruf hesapları
1941 İKRAMİYE PLANI

Kesideler: 4 Şubat, 2 Mayıs, 1 Ağustos, 3 Ekimciğin tarihinde yapılır.

1941 ikramiyeleri

1 adet 2000 lira	— 2000 —	lira
3 » 1000 »	— 3000 —	»
2 » 750 »	— 1500 —	»
4 » 500 »	— 2000 —	»
8 » 250 »	— 2000 —	»
35 » 100 »	— 3500 —	»
80 » 50 »	— 4000 —	»
300 » 20 »	— 6000 —	»

İstanbul elektrik tramvay ve tünel işletmeleri umum müdürlüğünden

1 — Muhtelif evsafa cereyan redüktörü mektubla teklif istemek suretile satın alınacaktır.

2 — Muvakkat teminat «633» İradır.

3 — Tekliflerin levazımdan parasız tedarik edilecek, şartnamesindeki tarifata uygun olarak 12/6/41 Perşembe günü saat 15 e kadar Metro hâminin 4 üncü katında levazım müdürlüğüne imza mukabilinde verilmüş olması lazımdır. «3241»

T. H. K. hava gedikli namzetlerine

15 - 18 yaşında olup da muayenede kazanmış olan hava gedikli namzetlerinin derhal havacılık mümessiliğine müracaatları. «3314»

NEVROZİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma

Nevralji, Kırıklık ve Bütün Ağrıların Derhal Keser
İcabında günde 3 keşe alınabilir. TAKLİTLERİNDEN SAKININIZ
HER YERDE PULLU KUTULARI İSRARLA İSTEYİNİZ.

Istanbul Levazım Amirliğinden Verilen Harici Askerî Kıtaatı İlanları

Keşif bedeli 308,368 lira olan benzin tankları kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. İhalesi 23/5/941 Cuma günü saat 15 de Ankarada M. M. V. Satın alma komisyonunda yapılacaktır. İlk teminatı 16,084 lira 72 kuruştur. Şartnamesi 1550 kuruşa komisyonunda alınır. Taliblerin kanunî vesikalariyle teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat önce komisyonuna vermeleri. (2336-3349)

3500 aded keçe belleme ve 8000 aded urgan pazarlıkla satın alınacaktır. İhalesi 5/5/941 Pazartesi günü saat 14 de Samsunda askerî satın alma komisyonunda yapılacaktır. Keçe bellemenin tahmin bedeli 12,250 lira, urganın 18,400 liradır. Kat'î teminatları ihalede sonra takarrür edecek fiat üzerinden derhal alınacaktır. Taliblerin belli vakitte komisyonuna gelmeleri. (2346-3382)

5000,6000 aded gem demiri alınacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 9/5/941 Cuma günü saat 10 da Ankarada M. M. V. Satın alma komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 16,000 lira kat'î teminatı 2400 liradır. Taliblerin belli vakitte komisyonuna gelmeleri. (2344-3380)

11,000 kilo sarı sabunlu kösele pazarlıkla satın alınacaktır. İhalesi 5/5/941 Pazartesi günü saat 10 da Konyada Askerî satın alma komisyonunda yapılacaktır. Beher kilosunun tahmin fiatı 400 kuruştur. İlk teminatı 6600 liradır. Şartnamesi komisyonunda görülür. (2326-3306)

Lâstik Çocuk Donları ve Fabrika Kayışları

Yeni açılan mağazamızda sırf kauçuktan yapılmış lâstik çocuk donları, her cins ve boyda lâstik fabrika kayışları, birinci kalite otomobil kaynak lâstikleri, araba lâstikleri, yazlık keten ayakkabılar, lâstik eldivenler ve her türlü lâstik malzeme bulunur. Lâstik üzerine sipariş kabul edilir. Çemberlitaş sineması yanında No. 13 ANADOLU LÂSTİK DEPOSU, Telefon: 23282

Harb okuluna havacı sübay yetiştirilmek üzere sivil liseden mezun olanların kayıt ve kabul şartları.

- 1 - Lise olgunluk imtihanını vermiş bulunmak.
- 2 - Aldıkları mezuniyet diplomalarındaki kanaat notu iyi veya çok iyi bulunmak.
- 3 - Olgunluk diploma tarihinden bir seneden fazla müddet geçmemiş bulunmak.
- 4 - Sağlık durumu pilotluk hizmetine müsaid olmak.
- 5 - Yaşları en yukarı 21 olmak.

Not; Bilâhare hava muayene heyeti tarafından yapılacak muayenede sağlık durumları pilotluk sınıfına müsaid görülmiyenler isterler, se Harb Okulunun diğer sınıflarına verilmek gibi hiç bir mecburiyete tâbi tutulmazlar. Tam serbesttirler. Kendilerinin arzularına göre muameleye tâbi tutulurlar. Okul tedrisatı 15/Mayıs/941 de başlayacağından talib olanların, buldukları askerlik şubelerine müracaat edeceklerdir. Askerlik şubeleri, yaptıracakları sıhhi muayenede müsait netice alanlar evrakları ile Harb Okuluna sevk edeceklerdir. «2822»

FLORYA PLÂJLARI BUGÜN AÇILIYOR.

Yeni ve lüks plajlarla gazinosunun açıldığını sayın halkımıza müjdeliyoruz.
Florya plajları müdüriyeti

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası 26 / Nisan / 1941 vaziyeti

AKTİF

	Lira	
Kasa:		
Altın: Safi kilogram	72.603,900	Lira 102.123.194,18
Banknot	»	5.823.019,50
Ufaklık	»	908.967,59
		108.855.181,27
Dahildeki muhabirler:		
Türk Lirası	»	405.813,83
		405.813,83
Hariceteki muhabirler:		
Altın: Safi kilogram	12.000,965	Lira 16.830.317,31
Altına tahvillî kabul serbest dövizler	»	»
Diğer dövizler ve borçlu Kliring bakiyeleri	»	43.327.437,8
		60.207.755,18
Hazine tahvilleri:		
Deruhte edilen evrakı nakdiye karşılığı	Lira 158.748.563,-	
Kanunun 6-8 inci maddelerine tevfiikan Hazine tarafından vâki tediyat	»	20.230.442,-
		1.38.518.121,-
Senedat Cüzdanı:		
Ticari Senetler	Lira 273.166.378,41	273.166.378,41
Esham ve tahvillât cüzdanı:		
(Deruhte edilen evrakı nakdi. A (yeni karşılığı esham ve tahvillât (itibarî kıymetle).. B Serbest Esham ve Tahvillât: Avanslar:	Lira 45.908.456,93	
	»	7.926.616,17
		53.835.073,10
Altın ve döviz üzerine avans Tahvillât üzerine avans	Lira 4.741,69	
Hazineye kısa vâdeli avans	»	7.230.896,15
Hazineye 3850 No. lu kanuna göre açılan altın karşılıklı avans	»	185.000,-
	»	130.684.926,75
Hissedarlar:		4.500.000,-
Muhtelif:		9.414.518,11
		787.009.405,49

PASİF

	Lira	
Sermaye		15.000.000,-
İhtiyat akçesi:		
Adi ve fevkalâde	Lira 7.822.019,15	
Husulî	»	6.000.000,-
		13.822.019,15
Tedavüldeki Banknotlar:		
Deruhte edilen evrakı nakdiye Kanununun 6 - 8 inci maddelerine tevfiikan Hazine tarafından vâki tediyat	Lira 158.748.563,-	
Deruhte edilen evrakı nakdiye bakiyesi	»	20.230.442,-
Karşılığı tamamen altın olarak ilâveten tedavüle vaz edilmiş Reeskont mukabillî ilâveten tedavüle vaz edilmiş	Lira 138.518.121,-	
Hazineye yapılan altın karşılıklı avans mukabillî 3902 No. lu kanunun mucibince ilâveten tedavüle vaz edilmiş	»	17.000.000,-
	»	250.000.000,-
		487.518.121,-
MEVDUAT:		
Türk Lirası	Lira 54.036.823,98	
Altın: Safi kilogram	»	1.233.782,03
3850 No. lu kanuna göre hazineye açılan avans mukabillî tevdi olan altınlar:		55.270.606,01
Safi kilogram	»	78.124.167,90
		78.124.167,90
Döviz Taahhüdâtü:		
Altına tahvillî kabul dövizler	Lira	
Diğer dövizler ve alacaklı Kliring bakiyeleri	»	29.194.346,09
Muhtelif:		108.080.145,34
		787.009.405,49

1 Temmuz 1938 tarihinden itibaren: İskonto haddi % 4 Altın üzerine avans % 3

Dörtüyl yeni ve güzel eserlerle süsleniyor

(Baştarafı 6 ncı sayfada)
Dörtüyl, her suretle güzel ve imara müsaid bir kasabadır. Baştan başa narenciye bahçeleriyle kaplı ve müteaddid mesirelerle muhat olan kasaba denize ve şimendifer hattına maliktir. Esaslı ve zengin bir ümran faaliyeti, burasını tûristik bir belde yapabilir. Belediyenin varidatı, bütün ihtiyaçları karşılamaya elbette kâfi değildir. Yirmi bin liralık bir bütçeden kasabamın imarına ayrılacak miktar hiç mesabesinde değildir. Bunun için Dörtüylün lâik olduğu inkişafı göstermesinde devletçe alâkaya ihtiyaç vardır.
Maamafih, mesaisine Tahsin Ünelin reisliği altında devam eyliyen Dörtüyl belediye meclisinden önümüzdeki seneler için daha üstün başarılar bekleyebiliriz.

Doktor Hafız Cemal

(Lokman Hekim)
Divanyolunda 104 No. da hergün hasta kabul eder.
Telefon: 21044-23398

CEP Doktoru

EVDE YOLCULUKTA
LÜZÜMLÜ SAĞLIK BİLGİLERİ



YAZAN
DR. NURİ ERGENE

Alfabe sırasla bütün hastalıkların resimli olarak tedavisi ve tarifi. Her zaman, herkesin yanında bulunması lâzım olan bu güzel eser nefis cıddî olarak yalnız 1 liradır. Bütün bayilerden isteyiniz. Toptan satış yeri: İstanbulda Yedigün idarehanesidir.

İnşaat İlanı

Sümerbank Birleşik Pamuk ipliği ve Dokuma Fabrikaları Müessesesi Müdürlüğünden

- I. - Ereğli bez fabrikası İvriz kuvvet santrali çift makinist evleri ve yolları vahidi fiat esasla ve kapalı zarf usulüde eksiltmeye konulmuştur. İşbu inşaatın muhammen keşif bedeli 27.916,04 liradan ibarettir.
- II. - Eksiltme evrakı iki lira mukabilinde, Sümerbank binasında birleşik pamuk ipliği ve dokuma fabrikaları müessesesi müdürlüğünden alınabilir.
- III. - Eksiltme 12/5/941 tarihine müsaid Pazartesi günü saat 16 da Ankarada Sümerbank B. P. İ. ve D. F. müessesesi müdürlüğünde yapılacaktır.
- IV. - Muvakkat teminat miktarı 2.018,70 liradır.
- V. - İstekliler teklif evrakı meyanına, şimdiye kadar yapmış oldukları bu kabil işlere, bunların bedellerine ve hangi bankalarla muamelede bulduklarına dair vesakaları koyacaklardır.
- VI. - Teklif mektuplarını havi zarflar kapalı olarak ihale günü saat 15 se kadar makbuz mukabilinde Ankarada Sümerbank B. P. İ. ve D. F. müessesesi müdürlüğü muhaberât sefligine teslim edilecektir.
- VII. - Posta ile gönderilecek teklifler nihayet ihale saatinden bir saat evveline kadar gelmiş ve zarfın kanunî şekilde kapatılmış olması lâzımdır. Postada vaki olabilecek gecikmeler nazarı itibara alınmayacaktır.
- VIII. - Müessese bu ihaleyi icrada serbesttir. «2261» «3213»

Sihhat memuru aranıyor

Türk hava kurumu havacılık dairesi için aşağıdaki şartları haiz olmak üzere 75 lira ücretle bir sihhat memuru alınacaktır.
Taliplerden İstanbulda bulunanların Türk hava kurumunda havacılık müesseseliğine ve diğer mahallerde bulunanların da Ankarada havacılık dairesi genel direktörlüğüne müracaatları ilân olunur.
1 - Sıhhiye mektebi mezunu olmak.
2 - Yaşı 40 dan yukarı bulunmamak ve faal hizmete elverişli olduğuna dair tabib raporu bulunmak.
3 - Şimdiye kadar çalışmış olduğu yerlerden verilmiş iyi hal kâğıdının bulunması.
4 - Kabul edilecek olan sihhat memuru İnönü kampında istihdam edilecektir. (3313)

İnhisarlar D. Bakır Eşmüdürlüğünden

Şartnamesi mucibince 941 mali senesi içinde D.Bakır eşmüdürlüğü ile Mardin, Cizre, Nusaybin, Kızıltepe, Midyat idareleri arasında yapılacak olan tuz nakliyatı 15 gün müddetle ve kapalı zarf usulüde eksiltmeye konulmuştur.
Nakledilecek tuzun muhammen miktarı «1.660.000» kilo muhammen bedeli «30330», muvakkat teminatı 2274 liradır. Muvakkat ihale 9/5/941 tarihine müsaid Cuma günü saat 14 de D. Bakır inhisarlar eşmüdürlüğünde, de müteşekkil komisyon tarafından yapılacaktır.
Şartnamesi Ankara, İstanbul, Sirt, Mardin, Bitlis ve D. Bakır inhisarlar idaresinde mevcuttur. «3140»

DENTOL

DIŞ MACUNU

Mikropları yüzde 100 öldürür, dişleri temizler parlattır diş etlerini besler ve hastalanmalarına manî olur.

Her yerde DENTOL diş macununu ısrarla isteyiniz.

Kamyon alınacak

Maliye Vekâletinden:

1 - 0,5 ilâ 1,5 tona kadar Fort, Sevrole, Enternasyonal, Opel ve 2 ilâ 3 tona kadar Fargo, Doç, Enternasyonal, Bussing markalardan herhangi birinden olmak şartla iki aded açık karuserli kamyonet veya kamyon ve bir aded otobüs.

Yine 0,5 ilâ 1,5 tona kadar Fort, Sevrole, Enternasyonal, Opel markalarından panel tipi iki sedyeli 3 aded hasta otomobili pazarlıkla satın alınacaktır.

Mezkûr tipte karuserli kamyonet veya kamyon ve otobüs bulunmadığı takdirde yine aynı tiplerden olmak üzere 3 aded şasi kamyonet veya kamyon; ve panel tipinde nasıya otomobili bulunmadığı takdirde yine bunun yerine de 3 aded kamyonet şasi satın alınacaktır.

«Alınacak kamyonet veya kamyon ve otobüs ile 3 aded hasta otomobilinin orijinal karuserleri bulunmadığı takdirde 2 aded kamyonet ve kamyon şasi haric diğer otobüs ile 3 hasta otomobilinin mevcut bulunması ve fennî şartnamesinde münderic vasıflarına göre yerli olmak üzere karuserleri yaptırılacaktır. Bu parantez dahilindeki hususat ihtiyardır.»

2 - 0,5 ilâ 1,5 tona kadar açık karuserli kamyonetin beheri 4500 liradan iki adedinin muhammen bedeli 9000 ve aynı sıklıtteki bir otobüsün muhammen bedeli 5500 liradır.

2 ilâ 3 tona kadar yine açık karuserli kamyonun beheri 6000 liradan iki adedinin muhammen bedeli 12000 lira ve bir otobüsün muhammen bedeli 7800 liradır.

0,5 ilâ 1,5 tona kadar panel tipindeki hasta otomobilinin beheri 5000 liradan üç adedinin muhammen bedeli 15000 liradır.

«0,5 ilâ 1,5 tona kadar mezkûr tiplerdeki yalnız şasilerin beheri 3500 liradan ve 2 ilâ 3 tona kadar yine zikredilen tiplerdeki şasilerin muhammen bedelleri beheri 5500 liradandır.»

3 - Muvakkat teminatları 0,5 ilâ 1,5 tona kadar iki kamyonetin 675 ve bu tondaki bir otobüsün 412 lira 50 kuruştur.

2 ilâ 3 tona kadar iki kamyonun 990 ve bu tondaki bir otobüsün 588 liradır.

0,5 ilâ 1,5 tona kadar panel tipindeki 3 hasta otomobilinin 1125 liradır.

4 - Şartnâmeler Maliye Vekâleti Levazım Müdürlüğünde veya İstanbulda Dolmabahçe'de maliye evrakı matbuu anbarından bedelsiz olarak verilir.

5 - Pazarlık 3.Mayıs.941 tarihinde Cumartesi günü saat on birde Maliye Vekâleti Levazım Müdürlüğünde müteşekkil eksiltme komisyonunda yapılacaktır.

İsteklilerin 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı belgelerle muvakkat teminat makbuzu veya banka kefalet mektubüne birlik te muayyen gün ve saatte komisyonunda bulunmaları. «2176» «3033»

Türkiye Cumhuriyeti

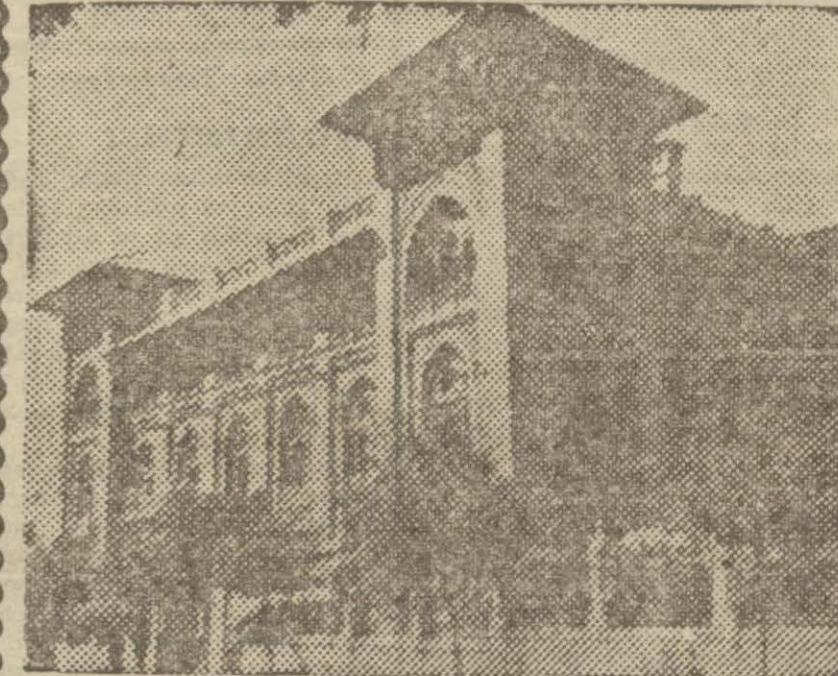
ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 265

Ziral ve ticarî her nevi banka muameleleri



PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 LİRA İKRAMIYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında enaz 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plana göre ikramiye dağıtılacaktır.

Adet	1,000 Liralık	4,000 Lira
4	500	2,000
4	250	1,000
40	100	4,000
100	50	5,000
120	40	4,800
160	20	3,200

Dikkat: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasla verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 11 Mart, 11 Haziran, 11 Eylül, 11 Birinci Kânun tarihlerinde çekilecektir.

Son Posta Matbaası: Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

SAHİBLERİ: S. Ragıp EMEÇ. A. Ekrem UŞAKLIĞIL